

**KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest
Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi**

**1 Ekim 2016 – 30 Eylül 2017
Dönemine ilişkin**

Şeffaflık Raporu 2017

KPMG Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
İş Kuleleri Kule 3 Kat:2-9
Levent 34330 İstanbul
Tel +90 212 316 6000
Fax +90 212 316 6060
www.kpmg.com.tr

KPMG BAĞIMSIZ DENETİM VE

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

1 EKİM 2016 – 30 EYLÜL 2017 DÖNEMİNE İLİŞKİN ŞEFFAFLIK RAPORU

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 26 Aralık 2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği’nin 36’ncı maddesi uyarınca hazırlanmış olan “KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. 1 Ekim 2016 – 30 Eylül 2017 dönemine ilişkin Şeffaflık Raporu” ilişikte sunulmuştur. Bu rapor Kuruluşumuzun internet sitesinde yayımlanmıştır.

İstanbul, 31 Ocak 2018

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Murat Alsan

Yönetim Kurulu Başkanı

İçindekiler

1	Şirket'in Hukuki Yapısı ve Ortakları	5
2	Kilit Yöneticiler ve Sorumlu Denetçiler	6
3	İçinde Bulunulan Denetim Ağının Hukuki ve Yapısal Özellikleri	7
4	İlişkili Denetim Kuruluşları ve Diğer İşletmeler ile Bu İlişkilerin Mahiyeti	8
5	Organizasyon Yapısı	9
6	Kalite Güvence Sistemi İncelemeleri	11
7	Denetim Hizmeti Verilen KAYİK'ler	12
8	Sürekli Eğitim Politikası	17
9	Bağımsızlık İlkesine Uyum	18
10	Gelirin Dağılımı	21
11	Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilmesi	22
12	Kalite Kontrol Sistemi	23
13	Diğer Hususlar	39
EK	2017 Yılında düzenlenen eğitimler	40

1

Şirket'in Hukuki Yapısı ve Ortakları

Türkiye'deki faaliyetlerini KPMG International lisansı ile yürüten KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi¹ ("Şirket" yada "KPMG"), faaliyetlerine 2002 yılında başlamış olup, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş Anonim Şirket statüsündedir.

3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu çerçevesinde kurulmuş olan Şirket, müşterilerine Denetim,

Danışmanlık ve Muhasebe alanlarında hizmetler sunmakta olup bu faaliyetlerinden ötürü Türk Ticaret Kanunu, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Sermaye Piyasası Kanunu, Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer kanun, yönetmelik ve düzenlemelere tabidir.

Şirket'in 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir^{2,3}:

Adı Soyadı	Sermaye Payı TL	Sermaye Payı %
Murat Alsan	7.000, 00	14, 00
Hatice Nesrin Tuncer	4.500, 00	9, 00
Ruşen Fikret Selamet	4.500, 00	9, 00
Erdal Tıkmak	4.500, 00	9, 00
Gökhan Atılğan	4.500, 00	9, 00
Orhan Akova	2.750, 00	5, 50
İsmail Önder Ünal	2.750, 00	5, 50
Hakkı Özgür Sivacı	2.750, 00	5, 50
Funda Aslanoğlu	2.750, 00	5, 50
Şirin Soysal	2.750, 00	5, 50
Serkan Ercin	2.750, 00	5, 50
Hakan Öleklİ	2.750, 00	5, 50
Alper Güvenç	2.750, 00	5, 50
Ayşe Özlem Karahan	500, 00	1, 00
Çiğdem Atılğan	500, 00	1, 00
Işıl Keser	500, 00	1, 00
Esmâ Kabak	500, 00	1, 00
Mustafa Şafak Erdur	500, 00	1, 00
Hanım İpek Arkaya	500, 00	1, 00
	50.000, 00	100, 00

¹Akis Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş ile Yetkin SMMM A.Ş 29.09.2017 tarihi itibarıyla birleşmiş olup, 21.11.2017 tarihinde unvan değişikliğiyle KPMG Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş olmuştur.

²Dönem içerisinde Ferruh Tunç emekli olmuş ve şirket ortaklığından ayrılmıştır.

³30 Eylül 2017 tarihi sonrasında Hanım İpek Arkaya şirket ortaklığından ayrılmış olup, Aysel Tunç, Ali Tuğrul Uzun, Gökçe Adıgüzel, Nilgün Çallıalp, Aslı Dinçkök ve Özgür Başpınar şirket ortaklığına eklenmiştir.

2

Kilit Yöneticiler ve Sorumlu Denetçiler

Şirket'in 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla Yönetim Kurulu⁴ aşağıdaki kişilerden oluşmaktadır:

Adı Soyadı	Unvanı
Murat Alsan	Yönetim Kurulu Başkanı
Hatice Nesrin Tuncer	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Orhan Akova	Yönetim Kurulu Üyesi

Şirket'in 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla sorumlu denetçileri⁵ aşağıdaki kişilerden oluşmaktadır:

Adı Soyadı	Bağımsız Denetçi Sicil No
Murat Alsan	BD/2013/04912
Ruşen Fikret Selamet	BD/2013/04913
Erdal Tıkmak	BD/2013/04914
Hatice Nesrin Tuncer	BD/2013/04915
Gökhan Atılğan	BD/2013/04916
Orhan Akova	BD/2013/04917
İsmail Önder Ünal	BD/2013/04919
Hakkı Özgür Sivacı	BD/2013/04920
Funda Aslanoğlu	BD/2013/04921
Serkan Ercin	BD/2013/04922
Şirin Soysal	BD/2013/04923
Hakan Ölekli	BD/2013/04924
Alper Güvenç	BD/2013/04925
Eray Büyüksekban	BD/2015/12862
Çiğdem Atılğan	BD/2013/04926
Ayşe Özlem Karahan	BD/2013/00825
Işıl Keser	BD/2013/04928
Esmâ Kabak	BD/2013/04929
Mustafa Şafak Erdur	BD/2013/04930
Aysel Tunç	BD/2014/08329
Gökçe Adıgüzel	BD/2013/04933
Ali Tuğrul Uzun	BD/2013/04937

⁴Dönem içerisinde Ferruh Tunç emekli olmuş ve şirket Yönetim Kurulu başkanlığından ayrılmıştır

⁵Dönem içerisinde Hanım İpek Arkaya denetim kadrosundan ayrılmıştır.

İçinde Bulunulan Denetim Ağının Hukuki ve Yapısal Özellikleri

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi, bir İsviçre kuruluşu olan KPMG International Cooperative ("KPMG International")'ın Türkiye üyesidir.

KPMG International denetim, vergi ve danışmanlık hizmetleri veren, dünya çapında yaygın, profesyonel lisanslı bağımsız firmaların global ağını koordine eden merkezdir. Dünya çapında yaklaşık 197,000 çalışanı ile KPMG International firmaları 154 ülkede denetim, vergi ve danışmanlık hizmetleri vermeye devam etmektedirler. KPMG Türkiye'de 1982 yılında faaliyet göstermeye başlamıştır. KPMG International, "Laan van Langerhuize 1, 1186DS Amstelveen, Netherlands" adresinde faaliyet göstermektedir.

KPMG International'ın üç adet yönetim organı bulunur: Küresel Konsey, Küresel Kurul ve Küresel Yönetim Kurulu. Küresel Konsey en üst seviyedeki yönetim işlerine odaklanır ve üye şirketler arası iletişimin koordinasyonunu sağlar. Küresel Kurul, KPMG International'ın temel idare ve gözetim organıdır. Küresel Başkan, Operasyondan Sorumlu Küresel Yönetici, İdari Hizmetlerden Sorumlu

Küresel Yönetici, Bölgelerden ve Altyapıdan Sorumlu Küresel Yöneticiler ve Genel Danışman'dan oluşan Küresel Yönetim Kurulu ise KPMG International'ın temel yönetim organıdır. KPMG International müşterilere hizmet vermez. KPMG International, üye şirketlerinin verdikleri hizmetlerin kalitelerini artırma amacıyla politika ve prosedürleri belirler ve üye şirketlerin KPMG ismine layık bir seviyede hizmet vermelerinin güvencesini sağlar.

KPMG International ağına üye bütün şirketler, KPMG International'ın politikalarını takip etmeyi kabul ederler ve KPMG International'ın rehber ve kaynaklarıyla desteklenirler. KPMG International'ın düzenlediği politikalar; risk yönetimi ve kalite kontrol, profesyonel davranışlar, etik ve bağımsızlık, kanunlar düzenlemeler ve profesyonel standartlarla uyumluluk ve müşteri kabul ve hizmetlerin performans değerlendirmesini içerir.

Hiç bir üye firmanın KPMG International'a veya bir başka üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı ya da bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur.

4

İlişkili Denetim Kuruluşları ve Diğer İşletmeler ile Bu İlişkilerin Mahiyeti

KPMG International'ın ana üyesi olan KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.⁶ ile birlikte KPMG Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş. (KPMG YMM)⁷ ve KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş (KPMG Yönetim)⁸ alt üye kuruluşlar olarak faaliyet göstermektedir. KPMG YMM tam tasdik ve vergi danışmanlığı hizmetleri, KPMG Yönetim ise danışmanlık ve eğitim hizmetleri vermektedir. Şirket'in ilişkili olduğu bu şirketler bağımsız denetim hizmeti vermemektedir. Söz konusu şirketler ile ortak ofis ve kaynak paylaşımı ilişkisinin yanı sıra, bağımsız denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde ihtiyaç duyulması halinde bu şirketlerden, kendi uzmanlık alanlarında bilgi ve görüş alınmaktadır. Şirket'in bağımsız denetim hizmeti verdiği müşterilerine ilişkin uygulanan tüm bağımsızlık politika ve prosedürlerine söz konusu şirketler de tabidir.

⁶ Akis Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş ile Yetkin SMMM A.Ş 29.09.2017 tarihi itibarıyla birleşmiş olup, 21.11.2017 tarihinde unvan değişikliğiyle KPMG Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş olmuştur.

⁷ Yetkin YMM A.Ş 21.11.2017 tarihinde unvan değişikliğiyle KPMG YMM A.Ş olmuştur.

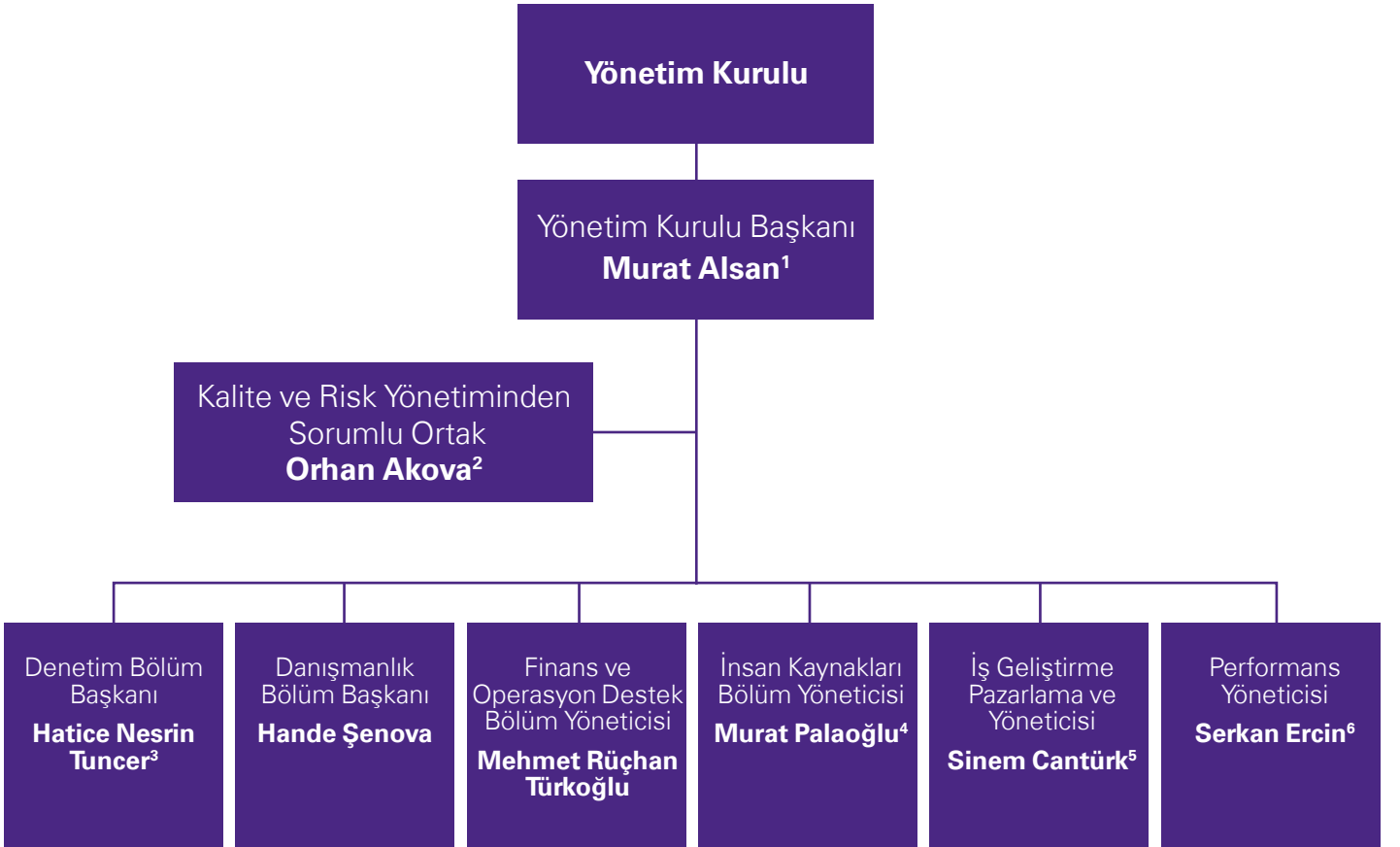
⁸ KPMG İş Yönetim Danışmanlığı A.Ş ile KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş 29.09.2017 tarihi itibarıyla birleşip KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş olmuştur.

5

Organizasyon Yapısı

Şirket'in 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla organizasyon şeması aşağıdaki gibidir:

Şirket'in denetim faaliyetleri 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla 22 sorumlu denetçi, 31 denetçi ve 355 denetçi yardımcısı ve stajyer denetçi yardımcısı tarafından yürütülmektedir. 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla Şirket'in toplam çalışan sayısı 696'dır.

Şirket'in 2 Ekim 2017 tarihinden itibaren kayıtlı adresi İş Kuleleri, Kule 3, Kat 2 – 9 Levent – Beşiktaş / İstanbul'dur. Ayrıca Şirket'in Ankara ve İzmir'de faaliyet gösteren iki adet ofisi bulunmaktadır.

Şirket'in temel yönetim ve gözetim organları Yönetim Kurulu ve Yönetim Komitesi; Denetim ve Risk Komitesi, Ücretlendirme ve Atama Komitesidir.

¹31 Ocak 2017 tarihi itibarıyla; dönem içerisinde Ferruh Tunç emekli olmuş ve şirket ortaklığından ayrılmıştır.

²31 Ocak 2017 tarihi itibarıyla

³31 Ocak 2017 tarihi itibarıyla

⁴31 Ocak 2017 tarihi itibarıyla

⁵31 Ocak 2017 tarihi itibarıyla

⁶17 Nisan 2017 tarihi itibarıyla

Yönetim Kurulu

Şirket Yönetim Kurulu önem teşkil eden yönetim konularına odaklanır ve yılda dört kez ortaklar toplantısını düzenler. Yönetim Kurulu, en fazla dört yıllık bir görev süresi için (bir kez yenilenebilir şekilde) ortaklar tarafından seçilir.

Yönetim Komitesi

Yönetim Komitesi, Şirket'in başlıca yönetim ve gözetim organıdır. Yönetim Komitesi'nin temel sorumlulukları arasında strateji, politika ve düzenlemelerin onaylanması bulunur.

Şirket'in yönetimiyle ilgili icrai kararlar, Yönetim Kurulu Başkanı liderliğinde düzenli aralıklarla (ayda bir kez) toplanan Yönetim Komitesi tarafından alınır.

Yönetim Komitesi; Yönetim Kurulu Başkanı, Kalite ve Risk Yönetiminden Sorumlu Ortak, Denetim Bölüm Başkanı, Danışmanlık Bölüm Başkanı, İş Geliştirme ve Pazarlama Bölüm Yöneticisi, Finans ve Operasyon Destek Bölüm Yöneticisi, Performans Yöneticisi ve İnsan Kaynakları Bölüm Yöneticisinden oluşur.

Denetim ve Risk Komitesi

Denetim ve Risk Komitesi, gündem konularını Yönetim Kurulu adına tespit etmek ve Yönetim Kurulu'na zamanında bildirmekten sorumludur. Denetim ve Risk Komitesi'nin amacı, Şirket tarafından yürütülen faaliyetlere ilişkin finansal raporlama sisteminin ve iç kontrol sisteminin bütünlüğünün ve uygunluğunun gözetilmesi ve yürürlükteki mevzuata uyum durumunun gözden geçirilmesidir.

Ücretlendirme ve Atama Komitesi

Ücretlendirme ve Atama Komitesi, önem teşkil eden konuları Yönetim Kurulu adına tespit eder ve Yönetim Kurulu'na bildirir. Ayrıca yürüttüğü faaliyetleri, Yıllık Ortaklar Toplantısı'nda üyelere sunar. Ücretlendirme ve Atama Komitesi'nin amacı:

- (i) Ortaklar arasındaki kar payı tahsisat ve dağıtımına ilişkin süreci gözden geçirmek;
- (ii) Yönetim Kurulu Başkanı'nın performansına ve kar payı dağıtımına ilişkin tavsiyelerde bulunmak ve Yönetim Kurulu üyesi olan şirket ortaklarının istihkakına ilişkin Yönetim Kurulu Başkanı'nın tavsiyelerini gözden geçirmek;
- (iii) Başkan, Başkan Yardımcısı ve Yönetim Kurulu üyelerinin seçim kurallarını oluşturmak ve gözden geçirmek;
- (iv) Ortaklığa kabul kriterlerini gözden geçirmek;

Ücretlendirme ve Atama Komitesi, üç şirket ortağından oluşur.

6

Kalite Güvence Sistemi İncelemeleri

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından Ağustos 2015'te denetim dosyası incelemesi yapılmıştır. KGK, incelemeye ilişkin nihai kararını Eylül 2017'de tarafımıza gönderilmiştir. Nihai kararda belirtilen konulara ilişkin düzeltici aksiyonlar alınmıştır.

KGK tarafından Ağustos 2017 tarihinde denetim dosyası incelemesine başlanmıştır. İnceleme devam etmektedir.

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından Ağustos 2016'da kalite kontrol incelemesine başlanmıştır. İnceleme devam etmektedir.

Denetim Hizmeti Verilen KAYIK'ler

2017 yılı finansal tabloları denetlenen KAYIK'lerin listesi aşağıda sunulmuştur

	Halka Açık Şirketler ve İhraççılar		Bankalar
1	Aksa Enerji Üretim A.Ş.	1	Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.
2	Anel Elektrik Proje Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	2	Alternatifbank A.Ş.
3	Anel Telekomünikasyon Elektronik Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	3	Anadolubank A.Ş.
4	ASELSAN Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	4	Arap Türk Bankası A.Ş.
5	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	5	Bankpozitif Kredi ve Kalkınma Bankası A.Ş.
6	Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.	6	Deutsche Bank A.Ş.
7	Çalık Holding A.Ş.	7	GSD Yatırım Bankası A.Ş.
8	Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş.	8	ICBC Turkey Bank A.Ş.
9	Componenta Dökümcülük Ticaret ve Sanayi A.Ş.	9	ING Bank A.Ş.
10	Doğuş Holding A.Ş.	10	Intesa Sanpaolo S.P.A. İtalya İstanbul Merkez Şubesi
11	Doğuş SK Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	11	İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
12	Dünya Göz Hastanesi Sanayi ve Ticaret A.Ş.	12	Merrill Lynch Yatırım Bank A.Ş.
13	Eminiş Ambalaj Sanayi A.Ş.	13	Standard Chartered Yatırım Bankası Türk A.Ş.
14	Enka İnşaat ve Sanayi A.Ş.	14	T.C. Ziraat Bankası A.Ş.
15	Garanti Filo Yönetim Hizmetleri A.Ş.	15	Turkish Bank A.Ş.
16	Garanti Yatırım Ortaklığı A.Ş.	16	Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
17	GSD Denizcilik Gayrimenkul İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	17	Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.
18	GSD Holding A.Ş.	18	Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.
19	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	19	Ziraat Katılım Bankası A.Ş.
20	İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.		Faktoring Şirketleri
21	Kaplamın Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.	1	Anadolu Faktoring A.Ş.
22	Kent Gıda Maddeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	2	C Faktoring A.Ş.
23	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	3	Çağdaş Faktoring A.Ş.
24	Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	4	Eko Faktoring A.Ş.
25	Mavi Giyim Sanayi ve Ticaret A.Ş.	5	Garanti Faktoring A.Ş.
26	Oyak Yatırım Ortaklığı A.Ş.	6	GSD Faktoring A.Ş.
27	Parsan Makina Parçaları Sanayi A.Ş.	7	ING Faktoring A.Ş.
28	Plastikkart Akıllı Kart İletişim Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	8	MNG Faktoring A.Ş.
29	Sanko Pazarlama İthalat İhracat A.Ş.	9	Yaşar Faktoring A.Ş.
30	Tat Gıda Sanayi A.Ş.		Finansal Kiralama Şirketleri
31	Teknosa İç Ve Dış Ticaret A.Ş.	1	A&T Finansal Kiralama A.Ş.
32	Timur Gayrimenkul Geliştirme Yapı ve Yatırım A.Ş.	2	Alternatif Finansal Kiralama A.Ş.
33	Türk Hava Yolları A.O	3	Anadolu Finansal Kiralama A.Ş.
34	Türk Telekomünikasyon A.Ş.	4	Enka Finansal Kiralama A.Ş.
35	Yünsa Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş.	5	Garanti Finansal Kiralama A.Ş.
		6	ING Finansal Kiralama A.Ş.
		7	Siemens Finansal Kiralama A.Ş.
		8	Ziraat Finansal Kiralama A.Ş.

	Aracı Kurumlar		Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri
1	Alternatif Menkul Değerler A.Ş.	1	ATRADIUS Credito Y Caucion S.A. de Seguros Y Reasegureos Merkezi İspanya Türkiye İstanbul Şubesi
2	Anadolu Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.	2	Bereket Emeklilik ve Hayat A.Ş.
3	Credit Suisse İstanbul Menkul Değerler A.Ş.	3	Bereket Sigorta A.Ş.
4	Destek Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	4	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş.
5	Deutsche Securities Menkul Değerler A.Ş.	5	Mapfre Sigorta A.Ş.
6	Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.	6	Mapfre Yaşam Sigorta A.Ş.
7	ICBC Turkey Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	7	NN Hayat ve Emeklilik A.Ş.
8	ING Menkul Değerler A.Ş.	8	Ray Sigorta A.Ş.
9	Oyak Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	9	SBN Sigorta A.Ş.
10	Tacirler Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	10	VHV Reasürans A.Ş.
11	Turkish Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	11	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş.
12	Ünlü Menkul Değerler A.Ş.	12	Ziraat Sigorta A.Ş.
13	Ziraat Yatırım Menkul Değerler A.Ş.		Varlık Yönetim Şirketleri
	Portföy Yönetim Şirketleri	1	Emir Varlık Yönetimi A.Ş.
1	Albaraka Gayrimenkul Portföy Yönetimi A.Ş.	2	Hayat Varlık Yönetimi A.Ş.
2	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş.	3	İstanbul Varlık Yönetimi A.Ş.
3	ICBC Turkey Portföy Yönetimi A.Ş.	4	Sümer Varlık Yönetim AŞ
4	ING Portföy Yönetimi A.Ş.	5	Vera Varlık Yönetim A.Ş.
5	Kare Portföy Yönetimi A.Ş.		Varlık Kiralama Şirketleri
6	Oyak Portföy Yönetimi A.Ş.	1	Aktif Bank Sukuk Varlık Kiralama A.Ş.
7	Tacirler Portföy Yönetimi A.Ş.	2	Bereket Varlık Kiralama A.Ş.
8	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş.	3	Ziraat Katılım Varlık Kiralama A.Ş.
9	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş.	4	ZKB Varlık Kiralama A.Ş.
	Finansman Şirketleri		
1	Tırsan Finansman A.Ş.		

Yatırım Fonları ve Emeklilik Yatırım Fonları	
	<i>Albaraka Gayrimenkul Portföy Yönetimi A.Ş. Fonları</i>
1	Albaraka Gayrimenkul Portföy Yönetimi A.Ş. One Tower Gayrimenkul Yatırım Fonu
2	Albaraka Gayrimenkul Portföy Yönetimi A.Ş. Dükkân Gayrimenkul Yatırım Fonu
3	Albaraka Gayrimenkul Portföy Yönetimi A.Ş. Batışehir Gayrimenkul Yatırım Fonu
	<i>Alkhair Portföy Yönetimi A.Ş. Fonları</i>
4	Alkhair Portföy Kira Sertifikası (Sukuk) Katılım Fonu
5	Alkhair Portföy Birinci Katılım Fonu
6	Alkhair Portföy Katılım Hisse Senedi Fonu
	<i>BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Emeklilik Yatırım Fonları</i>
7	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu
8	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Birinci Para Piyasası Emeklilik Yatırım Fonu
9	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. İkinci Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu
10	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu
11	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Birinci Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
12	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Birinci Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu
13	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Emanet Para Piyasası Emeklilik Yatırım Fonu
14	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu
15	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Katkı Emeklilik Yatırım Fonu
16	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Standart Emeklilik Yatırım Fonu
17	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Altın Emeklilik Yatırım Fonu
18	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. İkinci Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
19	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Değişken Grup Emeklilik Yatırım Fonu
20	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Başlangıç Emeklilik Yatırım Fonu
21	BNP Paribas Cardif Emeklilik A.Ş. Başlangıç Katılım Emeklilik Yatırım Fonu
	<i>Fokus Portföy Yönetimi A.Ş. Yatırım Fonları</i>
22	Fokus Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Değişken Fon
23	Fokus Portföy Yönetimi A.Ş. Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
24	Fokus Portföy Yönetimi A.Ş. Mutlak Getiri Hedefli Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
	<i>Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Yatırım Fonları</i>
25	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Emeklilik Yatırım Fonu
26	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu
27	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu
28	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu
29	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
30	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
31	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Temkinli Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
32	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu
33	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Dış Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu
34	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Değişken Grup Emeklilik Yatırım Fonu
35	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Uzun Vadeli Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu
36	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Katılım Dinamik Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
37	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Standart Emeklilik Yatırım Fonu
38	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Sürdürülebilirlik Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu
39	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dinamik Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
40	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Hisse Senedi Grup Emeklilik Yatırım Fonu
41	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Özel Sektör Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu
42	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Katkı Emeklilik Yatırım Fonu
43	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Katılım Katkı Emeklilik Yatırım Fonu
44	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Altın Emeklilik Yatırım Fonu

45	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Katılım Standart Emeklilik Yatırım Fonu
46	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Başlangıç Emeklilik Yatırım Fonu
47	Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Başlangıç Katılım Emeklilik Yatırım Fonu
	<i>Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Yatırım Fonları</i>
48	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
49	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Değişken Fon (Smart Temkinli Değişken)
50	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Para Piyasası Fonu
51	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Değişken Fon (Smart Dengeli Değişken)
52	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Para Piyasası Fonu
53	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Üçüncü Değişken Fon (Smart Büyüme Değişken)
54	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Altın Fonu
55	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Bist 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
56	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Serbest Özel Fon
57	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. OPY Serbest Özel Fon
58	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
59	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Eurobond Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu
60	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Yabancı (Gelişmekte Olan Ülkeler) Hisse Byf Fon Sepeti Fonu
61	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Orta Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
62	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu
63	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Dördüncü Değişken Fon
64	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Garbo Uzun Endeksi Borçlanma Araçları Fonu
65	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Katılım Fonu
66	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. İstanbul Serbest Fon
67	Garanti Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Fon Sepeti Fonu (SMART Fon Sepeti Fonu)
	<i>ICBC Turkey Portföy Yönetimi A.Ş. Yatırım Fonları</i>
68	ICBC Turkey Portföy Yönetimi A.Ş. Altın Fonu
69	ICBC Turkey Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Değişken Fon
70	ICBC Turkey Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Değişken Fon
71	ICBC Turkey Portföy Yönetimi A.Ş. Para Piyasası Fonu
72	ICBC Turkey Portföy Yönetimi A.Ş. Hisse Senedi Fonu
	<i>ING Portföy Yönetimi A.Ş. Fonlar</i>
73	ING Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Borçlanma Araçları Fonu
74	ING Portföy Yönetimi A.Ş. Para Piyasası Fonu
75	ING Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
76	ING Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Değişken Fon
77	ING Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Değişken Fon
78	ING Portföy Yönetimi A.Ş. Altın Fonu
	<i>İstanbul Portföy Yönetimi A.Ş. Fonlar</i>
79	İstanbul Portföy Yönetimi A.Ş. Üçüncü Serbest Fon
	<i>Kare Portföy Yönetimi A.Ş. Yatırım Fonları</i>
80	Kare Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Borçlanma Araçları Fonu
81	Kare Portföy Yönetimi A.Ş. Serbest Fon
82	Kare Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Borçlanma Araçları (Döviz) Fonu
83	Kare Portföy Yönetimi A.Ş. Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
	<i>Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Fonlar</i>
84	Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Borçlanma Araçları Fonu
85	Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Değişken Fon
86	Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Değişken Fon
87	Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Para Piyasası Fonu
88	Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Katılım Serbest Fon
89	Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Serbest Fon

	<i>Tacirler Portföy A.Ş. Fonlar</i>
90	Tacirler Portföy A.Ş. Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu
91	Tacirler Portföy A.Ş. Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
92	Tacirler Portföy A.Ş. Değişken Fon
93	Tacirler Portföy A.Ş. Serbest Döviz Fon
94	Tacirler Portföy A.Ş. Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
	<i>Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. Yatırım Fonları</i>
95	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Değişken Fon
96	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Değişken Fon
97	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. Üçüncü Değişken Fon
98	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. Mutlak Getiri Hedefli Serbest Fon
99	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Serbest Fon
100	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. Üçüncü Serbest Fon
101	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. Dördüncü Serbest Fon
102	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
103	Ünlü Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Gayrimenkul Yatırım Fonu
	<i>Ziraat Hayat Emeklilik A.Ş. Yatırım Fonları</i>
104	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Katılım Standart Emeklilik Yatırım Fonu
105	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu
106	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu
107	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Katkı Emeklilik Yatırım Fonu
108	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Katılım Katkı Emeklilik Yatırım Fonu
109	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Standart Emeklilik Yatırım Fonu
110	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Para Piyasası Emeklilik Yatırım Fonu
111	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Altın Katılım Emeklilik Yatırım Fonu
112	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Katılım Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
113	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Değişken Emeklilik Yatırım Fonu
114	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu
115	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Başlangıç Emeklilik Yatırım Fonu
116	Ziraat Hayat ve Emeklilik A.Ş. Başlangıç Katılım Emeklilik Yatırım Fonu
	<i>Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Yatırım Fonları</i>
117	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu Ziraat Portföy Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
118	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Para Piyasası Şemsiye Fonu Ziraat portföy Para Piyasası Fonu
119	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu Ziraat Portföy Orta Vadeli Borçlanma Araçları Fonu
120	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Katılım Şemsiye Fonu Ziraat portföy Kıra Sertifikası (SUKUK) Katılım Fonu
121	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Katılım Şemsiye Fonu Ziraat portföy Altın Katılım Fonu
122	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu Ziraat Portföy Borçlanma Araçları Fonu
123	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Hisse Senedi Şemsiye Fonu Ziraat portföy BİST 30 Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
124	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Değişken Şemsiye Fon Ziraat portföy İkinci Değişken Fon
125	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu Ziraat Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonu
126	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Katılım Şemsiye Fonu Ziraat portföy Katılım Fonu
127	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Değişken Şemsiye Fon Ziraat portföy Büyüyen Çocuklara Yönelik Değişken Özel Fon
128	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Hisse Senedi Şemsiye Fonu Ziraat portföy Temettü Ödeyen Şirketler Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
129	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Fon Sepeti Şemsiye Fonu Ziraat portföy Fon Sepeti Fonu
130	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Katılım Şemsiye Fonu Ziraat portföy Katılım Fonu (Döviz)
131	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Hisse Senedi Şemsiye Fonu Ziraat portföy Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
132	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Hisse Senedi Şemsiye Fonu Ziraat portföy Katılım Endeksi Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
133	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Serbest Şemsiye Fon Ziraat portföy Serbest Fon
134	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Katılım Şemsiye Fonu Ziraat Portföy Kısa Vadeli Kıra Sertifikası Katılım Fonu

8

Sürekli Eğitim Politikası

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. ortakları ve profesyonel çalışanları teorik bilgilerinin ve mesleki becerilerinin yeterli bir seviyede tutulmasını, mesleki etik ilkelere uyulmasını, mesleki alandaki değişikliklerin takip edilmesini ve mesleki gelişimlerini sağlanmasına yönelik olarak sürekli eğitime tabi tutulmaktadır.

Bağımsız denetim süreçlerinde yer alan tüm denetçiler ve çalışanlar için düzenlenen eğitimler Mesleki Teknik Konular, Liderlik ve Süreçlere İlişkin İş Geliştirme eğitimleri olarak üç farklı alanda toplanmaktadır. Eğitim konu ve süreleri denetçilerin mesleki tecrübe, denetim alanları ve ihtiyaçlarına yönelik düzenlenmektedir. Bağımsız denetimlerde rol alan denetçilerin mesleki deneyimleri süresince unvan değişikliklerine bağlı artan sorumluluklarına ilişkin bu süreçte kendilerine katkı sağlayacak kişisel gelişim konularında da kapsamlı eğitimler düzenlenmektedir. Eğitimler uzaktan eğitim, yüz yüze eğitim, koçluk ve iş başında kılavuzluk olarak düzenlenmektedir.

Ayrıca, kalite güvence sisteminin bir parçası olarak yapılan Kalite Performans Teftişi (QPR) teftişlerinde denetim ekibinde yer alan denetçilerin eğitim seviyesi uygunluğu üzerinde durulan önemli hususlardan birisi olarak dikkate alınmaktadır. Eğitimlere katılım sistemsel olarak yakından takip edilmekte ve çalışanlarımızın performans değerlendirme süreçlerinde önemle dikkate alınmaktadır.

Şirketimizin yıllık kendi kendini denetleme programının (Risk Uyumluluk Programı- RCP) bir parçası olarak temel ve mesleki eğitime dair politika ve prosedürlerine ilişkin; geri bildirim sağlanması dâhil, sistemde yapılacak iyileştirmeler ve atılacak düzeltici adımlar teftiş edilmektedir. Bu bağlamda, global ve yerel düzeyde öncelikli olarak mesleki standartlardaki yenilikler ve değişiklikler, etik kurallar, yeni denetim uygulamaları ve gelişmeleri olmak üzere Şirketimiz çalışanları için gerçekleştirilen, global ve yerel düzeyde sistematik bir şekilde takip edilen 2017 yılında düzenlenen eğitimlere ilişkin detaylı bilgi Ek'te sunulmuştur.

Bağımsızlık İlkesine Uyum

KPMG Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş. bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması hususundaki politika, prosedür ve uygulamalarını Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Hazine Müsteşarlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) ve International Federation of Accountants (IFAC) dahil olmak üzere ilgili düzenleyici kuruluşlar tarafından yayınlanmış olan kurallar ve standartlara ve KPMG International'ın politika ve prosedürlerine uygun ve uyumlu olacak şekilde tesis etmiştir. Bu standartları kapsayan politikalar KGK'nın yayınladığı BDY, BDS 220 ve KKS1'in yanı sıra BDDK ve SPK gibi düzenleyici kuruluşların yayınladığı standartlarla da uyumun sağlandığı diğer politikalar tarafından desteklenir.

Bağımsızlık politikaları ve prosedürlerinin bütün KPMG International üye şirketlerinde sağlıklı ve standart olarak uygulanmasına ve üye şirket ve çalışanlarının bu politika ve prosedürlerle uyumlu olmasına yardımcı olmak üzere, KPMG International bünyesinde merkezi bir ekiple desteklenen bir ortak tarafından yönetilen Küresel Bağımsızlık Grubu bulunmaktadır.

Dürüstlüğü ve bağımsızlığı da içermek suretiyle etik davranışı korumak adına, şirketimizin ve çalışanlarının, şirketin denetim müşterileri ağı, bunların yönetimleri, direktörleri ve belli başlı sahipleriyle finansal ilişkilere girmesi yasaklanmıştır.

Uyumluluk kontrolü esnasında tespit edilen, kişinin kendi iradesiyle belirttiği veya başka bir şekilde tespit edilen bağımsızlık ihlali yapan çalışanlar disiplin politikasına tabi olurlar. Bu ihlaller, terfi ve prim kararları verilirken dikkate alınır ve sorumlu denetçi ve denetçilerin kalite ve risk ölçüm formlarına yansıtılır.

9.1 Kişisel bağımsızlık

KPMG International politikası, IESBA ve KGK'nın yayınladığı Etik İlkeleri'nde yer alan üye şirket ortaklarının herhangi bir üye şirketin herhangi bir denetim müşterisinin hisselerine sahip olması hakkındaki kısıtlamaları genişletir. Şirketimiz ve çalışanlarımızın denetimleri esasen ve şeklen bağımsız olarak gerçekleştirmesi gerekir. Esasta bağımsızlık; denetçinin dürüstlük, tarafsızlık ve mesleki şüphecilik içinde hareket etmesini teminen, mesleki muhakemesini olumsuz etkileyebilecek tesirlerden arı olarak görüş açıklamasıdır. Şekilde bağımsızlık; denetim kuruluşunun ve denetçilerin konuya ilişkin tüm durum ve şartları değerlendiren makul ve bilgi sahibi üçüncü kişilerde, dürüstlük, tarafsızlık ve mesleki şüphecilikten ödün verdiği itibarını oluşturabilecek durum ve davranışlardan sakınmasıdır. Bu kapsamda TTK madde 400'de yazılı olan hâllerden birinin varlığında çalışanlarımız ve ortaklar, ilgili şirkette denetçi olamaz.

Çalışanlarımız, bağımsızlık gereği kısıtlanmış olan herhangi kişisel, finansal, işle ilgili veya ailevi çıkarlara sahip olmadıklarının uygun bir şekilde araştırmasını yapmakla yükümlüdür. KPMG International bünyesindeki diğer üye şirketlerle aynı olarak, çalışanlarımıza yatırım politikalarında kişisel bağımsızlıklarını korumaları konusunda yardımcı olmak amacıyla internet tabanlı bir bağımsızlık takip sistemi kullanırız. Bu sistem halka açık yatırım ürünlerinin bir envanterini içerir. Müşteriler ile birebir muhattap olan sorumlu denetçi ve denetçiler bir yatırım yapmadan önce bu yatırımı yapmaları konusunda herhangi bir engel olup olmadığını kontrol etmek amacıyla bu sistemi kullanmak zorundadır. Ayrıca tüm yatırımlarının bir kaydını sistemde tutmaları gerekir.

Bu yatırımlar kısıtlı halde geldiği takdirde sistem otomatik olarak kişileri bilgilendirir. Şirketimiz sorumlu denetçi ve denetçilerinin bu gerekliliğe uyumluluğunu, bağımsızlık uyumu denetimlerinin yapıldığı bir program dahilinde takip eder.

Denetim müşterimize hizmet veren herhangi bir çalışmamız, bu denetim müşterimizle mülakat sürecine girdiği takdirde Etik İlkeler ve Bağımsızlık Ortağı (Ethics and Independence Partner, EIP)'ni haberdar etmesi gerekir.

9.2 Şirketin finansal bağımsızlığı

Şirketimiz, şirketin kendi yatırımlarını (örnek olarak emeklilik, fon ve hazine faaliyetleri aracılığıyla yapılanlar) ve kullanılan kredileri takip etmek için de internet tabanlı bağımsızlık takip sistemini kullanır.

9.3 Bağımsızlık eğitimi ve bağımsızlığın teyit edilmesi

Şirketimiz tüm çalışanlarına seviye ve bölümlerine uygun olarak yıllık bağımsızlık eğitimini sunar. İşe yeni alınan çalışanlarına da işe başladıkları anda ilgili eğitim verilir.

İşe yeni alınan tüm çalışanlarımızın ayrıca bağımsızlık kurallarından ve denetim hizmeti verilen müşterilerinden haberdar ve bağımsız olduklarını onayladıkları formu elektronik ortamda imzalamaları gerekir. Sonrasında da yıllık olarak tüm çalışanların, ilgili süre boyunca etik ilkeler ve bağımsızlık politikalarıyla uyumluluk içerisinde olduklarını teyit etmeleri gerekir. Bu teyit de bireylerin, şirketimizin bağımsızlık politikalarıyla uyumlu davrandıklarını ve bu politikaları anladıklarını belirtmek için kullanılır.

Ayrıca denetlenen işletmeye gitmeden önce denetlenen işletme ile denetim kuruluşunun ortaklarının, kilit yöneticilerinin, denetçilerinin ve bunların boşanmış olsalar dahi eşleri ile üçüncü dereceye dahil kan ve kayın hısımlarının doğrudan veya dolaylı olarak menfaat, ortaklık, kilit yönetici sıfatıyla iş, olağan ekonomik ilişkiler dışında borç veya alacak ilişkilerine girmemiş olması teyit edilir.

9.4 Sorumlu denetçilerin ve denetçilerin rotasyonu

Sorumlu denetçiler, denetçiler ve denetim kuruluşları ilgili kanunlar, düzenlemeler ve bağımsızlık kuralları gereğince denetim müşterilerindeki sorumlulukları itibarıyla dönemsel rotasyona tabidirler. Bu da bazı görevlerdeki sorumlu denetçilerin, denetçilerin ve denetim kuruluşlarının denetim müşterilerine denetim hizmeti verebileceği yıl sayısını sınırlandırır. KPMG International'ın rotasyon politikaları; KGK ve Türkiye'deki diğer düzenleyici kurumlar ile yayınladığı Etik İlkeleri ile tutarlıdır ve şirketimizin ilgili rotasyon gerekliliklerine uymasını gerektirir. Şirketimiz, müşterilerimize

tutarlı bir hizmet kalitesi sunmamıza yardımcı olacak geçiş planlarını geliştirmemize yardımcı olan sorumlu denetçi ve denetçilerin rotasyonunu takip eder. Rotasyon takibi uyumluluk testlerine tabidir. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği uyarınca denetim kuruluşları son on yılda yedi yıl, denetim kuruluşlarında çalışanlar da dahil olmak üzere denetçiler ise son yedi yılda beş yıl ile rotasyona dahil olurlar.

9.5 Denetim dışı hizmetler

Şirketimizin ilgili kanun ve düzenlemelerle ve IESBA ilkeleriyle uyumlu olarak denetim müşterilerine verilebilecek hizmetlerin kapsamı ile ilgili politikaları vardır. KPMG International'ın politikaları, denetim hizmetinden sorumlu ana ortağın, denetim dışı hizmetlerin şartlarından doğan tehditleri ve bu tehditler için alınacak tedbirleri değerlendirmesini gerekli kılar.

KPMG International'ın tescilli sistemi olan Sentinel™ bu politikalarla uyumluluğu kolaylaştırır. Denetim hizmetinden sorumlu ana ortağın halka açık olan ve diğer bazı denetim müşterilerinin ve onların bağlı şirketlerinin grup yapılarının sistemde muhafaza edilmesini sağlamaları gerekir. KPMG International üye şirketleri tarafından verilecek her hizmet, verilmeye başlanmadan önce Sentinel™ sistemine kayıt edilmelidir.

Sonrasında da verilecek hizmet ve üye şirket dünyanın neresinde olursa olsun, sistem, denetim hizmetinden sorumlu ana ortağının kısıtlı şirketleri incelemesine ve onaylamasına veya reddetmesine olanak tanır.

Bu sayede Şirketimizin, denetlenen işletmeye, 3568 sayılı Kanun çerçevesinde tasdik, vergi danışmanlığı ve vergi denetimi dışında, danışmanlık veya başka bir hizmet vermesi engellenir.

9.6 Ücret bağımlılığı

KPMG International'ın politikaları, bir denetim müşterisinden alınan toplam ücretin denetim görüşünü verecek olan üye şirketin toplam ücretlerinin büyük bir bölümünü oluşturduğu takdirde ortaya çıkabilecek kişisel çıkar veya tehditlerin farkındadır. Bu sebeple, KPMG International tarafından belirlenen politikalar, kamu yararını ilgilendiren bir denetim müşterisinden ve kendisine bağlı şirketlerden alınan toplam ücretin, üye şirketin ard arda iki yıl boyunca beyan ettiği toplam kazancının yüzde 10'unu geçtiği durumlarda, başka bir üye şirketin Yönetim Kurulu Başkanının denetimin kalitesini gözden geçiren kişi (EQCR) olarak atanmasını gerektirir. Bu durum ayrıca müşterideki karar organlarına da açıklanır.

Ayrıca, TTK'nın 400'üncü maddesi uyarınca son beş yıl içinde denetçiliğe ilişkin meslekî faaliyetinden kaynaklanan gelirin tamının yüzde otuzundan fazlasını denetlenecek şirkete veya ona yüzde yirmiden fazla pay ile iştirak etmiş bulunan şirketlere verilen denetleme, vergi (muhasabe ve mali müşavirlik hizmetleri) ve danışmanlık faaliyetinden elde etmişse ve bunu cari yılda da elde etmesi bekleniyorsa, söz konusu şirketin denetimi için teklif verilmez.

Geçmiş yıllara ilişkin denetim ücretinin, geçerli bir nedene dayanmaksızın, denetlenen işletme tarafından ödenmemesi; denetim ücretinin, denetim sonuçları ile ilgili şartlara bağlanmış olması, denetimin kalitesine dair belirsizlikler oluşturması gibi unsurlarda ücret bağımlılığı yaratarak bağımsızlığı zedeleyebileceği için, böyle bir durumun olup olmadığı gözden geçirilir.

9.7 İş ilişkileri/tedarikçiler

Şirketimizin, iş ilişkilerinin IESBA Etik İlkeleri, KGK, BDDK, SPK ve Türkiye'deki diğer düzenleyicilerin gereklilikleriyle uyumlu olarak kurulmasını sağlamak amacıyla güden politika ve prosedürleri vardır. Bu politika ve prosedürlerle uyumluluk düzenli olarak gözden geçirilir.

9.8 Çıkar çatışmaları

Çıkar çatışmaları olma durumu şirketimizin bir denetimi almasını veya o denetime devam etmesini engelleyebilir. Sentinel™ sistemi üye şirketler içerisinde ve arasında doğabilecek olası çıkar çatışmalarını belirlemek ve yönetmek için de kullanılır. KPMG, belirlenmiş olası bir çıkar çatışmasını gözden geçirmek ve çatışmayı çözmek için durumdan etkilenen üye şirketlerle iletişime geçmekle sorumlu olan risk yönetimi kaynaklarına ("Çözüm Yetkilileri ("Resolvers")) sahiptir. Belirlenen tüm olası çıkar çatışması konuları da uygun olduğunda diğer taraflarla istişare içerisinde çözülür ve tüm konuların çözümleri belgelenir. Üye şirketler arasındaki anlaşmazlık durumunda konuyu bir üst seviyeye taşıma prosedürü devreye sokulur. Eğer olası bir çatışma bertaraf edilemezse, denetim reddedilir veya iptal edilir.

Bütün müşterilerin gizliliğini korumak adına, olası bir çıkar çatışmasının çıkması veya çıkmasının beklenmesi durumunu yönetebilmek için bazı prosedürleri uygulamak gerekebilir. Bu prosedürler, farklı müşterilere hizmet veren denetim ekiplerinin arasına resmi ayırıcılar oluşturmak ve bu ayırıcıların faaliyetlerini takip etmek için düzenlemelere gitmek olabilir.

9.9 Kanunlarla, düzenlemelerle uyumluluk içerisinde olmak, ve rüşvetle ve yolsuzlukla mücadele

Kanunlarla, düzenlemelerle ve profesyonel standartlarla uyumluluk eğitimi (rüşvetle ve yolsuzlukla mücadele ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere) her iki yılda bir, bütün çalışanlar tarafından tamamlanmalıdır. İşe yeni başlayanlar da aynı eğitimi işe giriş tarihlerinden itibaren 30 gün içerisinde tamamlarlar. Buna ek olarak finans, satın alma veya satış ve pazarlama departmanlarında müdür ve üstü pozisyonda çalışanlar da rüşvetle mücadele eğitimine katılırlar.

9.10 Bağımsızlık ihlallerinin bildiri

Denetim müşterilerimiz için bağımsızlığı tehdit eden unsurların ortaya çıkması halinde bağımsızlığı koruyacak önlemler alınması gereklidir. Alınan önlemlerin, tehditleri bertaraf etmeye yetmediği anlaşıldığında bağımsızlığın zedelendiği ve ortadan kalktığı kabul edilir. Denetim kuruluşları veya denetçiler denetim faaliyetleri sırasında ortaya çıkan bağımsızlığa yönelik tehditleri, bunlara yönelik alınan önlemleri ve bu konuda yapılan tüm değerlendirmeleri yazılı olarak kayda almak ve saklamak zorundadır. Ayrıca bu durum, düzenleyici kurumlara ve ilgili müşterilerin denetim komiteleri gibi yönetiminde söz sahibi kurum ve kişilerine de bildirilmelidirler. Şirketimiz Kalite ve Risk Yönetimi El Kitabı (Q&RM el kitabı)'nda konuyla ilgili politika ve süreçler oluşturmuştur. Çalışanlarımız bu tür bir olay ile karşılaşmaları halinde durumu ivedilikle EIP'ye bildirmeleri gerekliliği konusunda eğitilmişlerdir. Yapılan bildirimler EIP tarafından değerlendirilip, ilgili Denetimden Sorumlu Denetçi ile de görüşülerek, KPMG tarafından ana çerçevesi belirlenmiş olan iletişim araçları ve standart şablonlar kullanılarak düzenleyici kuruluşa bildiri yapılır. Düzenleyici kuruluştan onay alınmak suretiyle ilgili denetim sözleşmesi sonlandırılır.

9.11 Teyit

Şirket, bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması hususunda 6102 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri ile Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 22'nci maddesine, Türkiye Denetim Standartları (TDS)'na ve diğer düzenleyici kurul ve kurumların düzenlemelerine uygunluğunun sağlanması hususundaki gözden geçirmeleri yeterli kapsamda, nitelikte ve zamanında gerçekleştirmektedir. Şirket denetçi ve sorumlu denetçilerinin bağımsızlık beyanları TDS'ye uygun olarak alınmış olup gerçek durumu yansıtmaktadır.

10

Gelirin Dağılımı

Şirket 1 Ekim - 30 Eylül özel hesap dönemine tabi olduğundan Şirket'in 1 Ekim 2016-30 Eylül 2017 tarihleri arasındaki hesap dönemine ilişkin gelirleri aşağıda sunulmuştur:

1 Ekim 2016 - 30 Eylül 2017 Hesap Dönemine Ait Gelirlerin Dağılımı (TL)

Bağımsız denetim faaliyetlerinden gelirler	76.100.740
Diğer denetim faaliyetlerinden gelirler	2.202.894
Defter tutma hizmetlerinden gelirler	9.336.595
Danışmanlık hizmetlerinden gelirler	44.087.933
TOPLAM	131.728.162

Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilmesi

Bağımsız denetim faaliyetinin yürütülmesinden sorumlu tutulan ve bu denetime ait raporun bağımsız denetim kuruluşu adına imzalanmasına yetkili kılınan sorumlu denetçiler şirket tarafından çalışma sürelerine ilişkin belirlenen aylık brüt ücretlerine ek olarak yıllık performans değerlendirme kriterleri doğrultusunda prim ile ücretlendirilmektedir. Sorumlu Denetçilerin nihai kar dağıtımı, sorumlu denetçiler tarafından onaylanmış olan Sorumlu Denetçi Ücretlendirme Politikasına bağlı olarak Yönetim Kurulu Başkanı ve Yönetim Komitesi tarafından yapılır. Sorumlu denetçilerin faydaları, sorumlu denetçinin kalite, finansal bilgiler, insan kaynakları yönetimi, liderlik ve iş geliştirme gibi bütün alanlardaki sorumluluklarını yansıtan performans hedefleri değerlendirme sistemi ile belirlenir. Ücretlendirme ve Atama Komitesi süreci ve uygulamasını denetler.

KPMG International'ın, bütün üye şirketlerinde uygulanan kalite kontrol politikaları bulunmaktadır. Bu politikalar; yasal denetim ve diğer güvence denetim hizmetleri veren şirketlerle ilgili olan ve Uluslararası Bağımsız Denetim ve Güvence Denetimi Standartları Kurulu (IAASB) tarafından belirlenen Uluslararası Kalite Kontrol Standartları 1'e (ISQC 1), KGK tarafından belirlenen BDY Bağımsız Denetim Standartı 220 (BDS 220) ile KKS 1 ve Muhasebeciler için Uluslararası Etik Standartları Kurulu (IESBA) tarafından yayınlanan Profesyonel Muhasebecilerin Etik İlkeleri'ne dayanır.

Bu politikalar ve ilgili prosedürler üye şirketlerin; ilgili profesyonel standartlara, yasal gerekliliklere ve düzenlemelere uymaları ve onlara buldukları koşullara uygun raporlar yayınlamaları konusunda rehberlik etmeleri amacıyla hazırlanmıştır.

Şirket, KPMG International'ın belirlediği politika ve prosedürlerini uygulamakla beraber, KGK'nın yanı sıra BDDK, SPK, Hazine Müsteşarlığı, EPDK, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odalar Birliği (TÜRMOB), PCAOB ve diğer ilgili düzenleyiciler tarafından yayınlanmış olan kurallar ve standartlar ile uyum sağlayabilmek adına düzenlenen ek politika ve prosedürleri de benimsemektedir.

KPMG International'ın politikaları, çalışanlarımızın bütünlük ve tarafsızlık içerisinde hareket edebilmeleri, işlerini özenle yapabilmeleri ve ilgili

kanun, düzenleme ve profesyonel standartlara uyabilmeleri için gerekli olan bireysel kalite kontrol unsurlarını içerir.

Kalite kontrol ve risk yönetimi bütün çalışanların sorumluluğundadır. Bu sorumluluk, günlük aktivitelerin gerçekleştirilmesinde şirket politikalarına ve ilgili prosedürlere bağlı kalınmasını ve bunların kavranmasını içerir.

Çoğu kalite kontrol süreci farklı bölümler arası uygulamaları içerse de; büyük kısmı şirketimizin kaliteli denetim hizmetleri sağlama amacına uygun olarak neler yapıldığını anlatmaktadır. Şirket'in denetim kalitesi sadece doğru görüşe ulaşmak değil, aynı zamanda bu görüşe nasıl ulaştığımızla da ilgilidir. Bu da denetim raporunun arka planındaki çalışmaları, fikirleri ve dürüstlikle alakalı bir süreci içerir. Kaliteli denetimin sonucu, denetim standartlarına uygun ve bağımsız bir görüş olarak görülür. Bu da, herşeyden önce bağımsızlık ve ilgili hukuki ve profesyonel gerekliliklerle uyumluluk içerisinde olmak demektir.

Çalışanlarımızın uygun ve bağımsız bir görüş bildirebilmek için gereken temel yetenek ve davranışlara konsantre olabilmesine yardımcı olabilmek için küresel "Denetim Kalite Sistemi"ni geliştirdik. Sistemimiz; denetim kalitesini oluşturduğuna inandığımız unsurları ve KPMG'deki her denetim çalışanının kaliteye olan katkısını vurgulama amacını taşıyan ortak dili tanıtır.

Denetim Kalite Sistemi, kalitenin aşağıdaki yedi unsurunu tanımlar:

1. Yönetimin yaklaşımı (tone at the top)
2. Doğru müşterilerle çalışma
3. Anlaşılabilir standartlar ve güçlü denetim araçları
4. Uygun kalifiye personel istihdamı, geliştirilmesi ve atanması
5. Teknik uzmanlık ve kaliteli hizmet anlayışı
6. Etkin ve verimli denetim performansı
7. Sürekli gelişim

Yönetimin yaklaşımı, Denetim Kalite Sistemi'nin yedi unsurunun merkezinde yer alır ve doğru davranış biçiminin bütün ağıma nüfuz etmesine yardımcı olur. Diğer bütün unsurlar da birbirlerini pekiştirmek amacıyla, bir daire içerisinde birbiri ardına yerini alır.

Şirket'in kalite kontrol sisteminin etkin olarak işlediğini ve belgelendirildiğini beyan ederiz.

Şirket'in denetim hizmetlerinde uygulanan kalite kontrol sistemi aşağıdaki unsurları içerir:

- Şirket içerisinde liderlerin kalite ile ilgili sorumlulukları
- İlgili etik hükümler
- Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesi
- İnsan kaynakları
- Denetimin yürütülmesi
- İzleme

Yönetimin yaklaşımı

Liderliğimiz açık bir şekilde kaliteye, etik ilkelere ve dürüstlüğe olan bağlılığını gösterir ve bildirir. KPMG'nin yönetim yaklaşımı unsuru, kaliteye aşağıdakiler aracılığıyla odaklanır:

- kültür, değerler ve davranış kuralları – çalışma tarzımızla açık bir şekilde anlatılır ve gösterilir
- odaklanılmış ve iyi düşünülmüş bir strateji – kaliteyi tüm seviyelerde içermek
- liderliğimiz tarafından belirlenen standartlar
- yönetim şekli ve kalite sorumluluğunun açık hatlarla belirlenmesi – kalite ajandasını doğru yönde etkileyecek yetenekli ve deneyimli çalışanların doğru pozisyonlarda yer alması

Dürüstlük, paydaşların beklediği ve dayandığı kritik bir özelliktir. Aynı zamanda kilit bir KPMG değeridir – herşeyden önce, biz dürüstlük içerisinde hareket ederiz.

Bu bağlılık, bireylerin değerlerimizle veya profesyonel sorumluluklarımızla uygun olmayan davranış veya eylem karşısında endişelerini dile getirmelerini teşvik eden değer bazlı uyumluluk kültürümüze vurgu yapar. Değerlerimiz, kültürümüzün temelini oluşturur ve yönetimin yaklaşımını belirler. Aynı zamanda denetime yönelik yaklaşımımızın ve birlikte çalışma şeklimizin temelidir.

Değerlerimizi çalışanlarımıza net bir şekilde aktarıyor ve çalışanlara ilişkin yürütülen süreçlerimizde (göreve başlama, performans gelişimi ve ödüllendirme) uyguluyoruz.

Davranış Kuralları

KPMG Değerlerine uygun hareket etmek, KPMG International Küresel Davranış Kuralları'nın bir gereğidir. KPMG de dahil olmak üzere bütün üye şirketlerin Küresel Davranış Kuralları'na uyması gerekmektedir.

Sahip olduğumuz Davranış Kurallarımız, bütün ana değerlerimizi bir araya getirir ve verdiğimiz sözlere olduğu kadar, şirketimiz içerisindeki bütün seviyelerdeki çalışanlarımızın yasal, profesyonel ve etik ilkelere ilişkin sorumluluklarına da değinir.

Davranış Kuralları, her seviyeden çalışanın:

- yürürlükteki kanunlar, düzenlemeler ve KPMG politikalarıyla uyumlu olmasını
- KPMG çalışanı, müşteri veya diğer üçüncü tarafların yasadışı faaliyetlerini raporlamasını
- KPMG politikalarıyla uyumsuz durumları raporlamasını,
- müşteri gizliliğine yüksek öncelik vermesini,
- rüşvet teklif etmemesini, sözünü vermemesini, teşvik etmemesini ve kabul etmemesini (bunları bizzat veya aracı vasıtasıyla yapmamasını) gerektirir.

Bütün KPMG çalışanları:

- KPMG'de işe başladığında ve sonrasında her yıl Davranış Kuralları metnini anladığını ve bu kurallara uyduğunu/uyacağını teyit etmek ve
- KPMG'de işe başladıktan sonra Davranış Kurallarına ilişkin eğitim almak ve bu eğitimi iki yılda bir tekrarlamakla yükümlüdür.

Çalışanlarımız, Değerlerimize veya profesyonel sorumluluklarımıza uygun olmayan davranış veya eylemlere yönelik endişelerini dile getirmeye teşvik edilir ve KPMG politikaları, kanun ve düzenlemeler ve mesleki standartlara ilişkin ihlaller ile karşılaşması halinde bu ihlalleri bildirmekle yükümlüdür.

Çalışanlarımızın etik ilkeler ve kalite ile ilgili şikayetlerini raporlayabilecekleri, şikayetlerin, doğruluğunun ispat edilmesini gerektirmeden değerlendirmeye alındığı, ayrıca iyi niyetli olarak bildirimde bulunan kişilerin herhangi bir olumsuz etki ile karşılaşmamasını öngören prosedürlerimiz ve iletişim kanallarımız vardır.

KPMG olarak, personelimizin Değerlerimizi ne derece uyguladığına ilişkin görüşlerini, Küresel Çalışan Anketi yoluyla düzenli olarak izleriz.

12.1 Kalite ve risk yönetimine ilişkin liderlik sorumlulukları

KPMG, kaliteye, etik ilkelere ve dürüstlüğe bağlıdır. Kaliteye verilen önem, müşteriler, paydaşlar ve toplum ile ilişkilerde odak noktasındadır. Liderlerimiz, doğru mesajı verme ve rol model olma konularında kritik role sahiptirler.

Bütün çalışanlarımızın kalite ve risk yönetimi üzerinde sorumlulukları olmakla birlikte, aşağıdaki kişi ve ekiplerin bu konu hakkında liderlik sorumlulukları bulunur.

Yönetim Kurulu Başkanı

KKS 1'da yer alan ilkelerin doğrultusunda Yönetim Kurulu Başkanı; Şirket'in kalite kontrol sistemi üzerinde ana sorumluluğu kabul eder. Şirket içerisinde bir kalite kültürünün hakim olmasını sağlamak için Yönetim Kurulu Başkanının ve Yönetim Kurulu'nun geri kalanının aldığı liderlik sorumlulukları aşağıdaki gibidir.

Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı

Şirket içerisinde kalite kontrol sistemi, risk yönetimi ve uyumluluğun operasyonel sorumluluğu; genel profesyonel risk yönetimi ve kalite kontrol politikalarını belirlemek ve uyumluluğu gözetmekle yükümlü olan Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı'na verilmiştir. Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı, Yönetim Komitesi'nde yer alır ve doğrudan Yönetim Kurulu Başkanına raporlama yapar. Bu rolün Yönetim Komitesi pozisyonu olması ve raporlama kanalının önceliği, KPMG'nin kalite ve risk konularına verdiği önemi vurgular. Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı, KPMG International tarafından atanan Bölge Kalite ve Risk Yönetimi Partner'ı ile de istişarede bulunur.

Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı, her departmandan bir ortak ve profesyoneller takımı tarafından desteklenir. Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı'nın sahip olması gereken deneyim, beceri, yetki ve sorumluluklar Kalite ve Risk Yönetimi El Kitabı (Q&RM el kitabı)'nda belirtilmiştir. Buna göre Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı bu sorumluluğu üstlenmek için yeterli ve uygun deneyime, beceriye ve yetkiye sahip kişiler arasından seçilip; Yönetim Kurulu Başkanı tarafından atanır. Bu görevi süresince Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı; Yönetim Komitesi'nin daimi üyesidir.

Etik İlkeler ve Bağımsızlık Ortağı (Ethics and Independence Partner, EIP)

Etik ve Bağımsızlık Ortağı'nın esas sorumluluğu, KPMG etik ve bağımsızlık politikaları ve prosedürlerinin yönetimi ve uygulanmasıdır. KPMG'de Etik İlkeler ve Bağımsızlık Ortağı görevleri Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı tarafından yerine getirilir.

Denetim, Vergi (Muhasebe ve Mali Müşavirlik Hizmetleri) ve Danışmanlık Bölümleri – Bölüm Başkanları

Denetim, Vergi (Muhasebe ve Mali Müşavirlik Hizmetleri) ve Danışmanlık bölümlerinin başkanları, kendi bölümlerinde verilen hizmetin kalitesinden Yönetim Kurulu Başkanı'na karşı sorumludur. Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı'nın belirlediği çerçeve içerisinde, risk yönetimi, kalite güvencesi ve gözetim

prosedürleri faaliyetlerini kendi aralarında belirlerler. Bu politikalar, risk yönetimi ve kalite kontrolünün denetim seviyesinde en nihayetinde bütün çalışanların sorumluluğunda olduğunu açıkça gösterir.

KPMG Denetim Bölümü Başkanı, çalışanların dahil olmak isteyeceği, sürdürülebilir yüksek kalitede hizmet sağlayan bir Denetim bölümüne liderlik yapmakla sorumludur. Bu sorumluluk aşağıdakileri kapsar:

- mesleki kuşkuculuk, tarafsızlık ve bağımsızlık dahil olmak üzere en yüksek mesleki mükemmellik standartlarına yönelik tutarlı bir taahhütte bulunarak, doğru "yönetim yaklaşımını" belirlemek
- ortaklar ve çalışanların mesleki sorumluluklarını yerine getirmesi için gereken bilgi ve becerileri geliştirmek ve bunların takip edilebilir ve sürdürülebilir olmasına yönelik stratejileri uygulamak
- denetim hizmetlerinin kalitesi açısından önemli olduğu düşünülen faaliyetlerin yıllık olarak değerlendirilmesi dahil olmak üzere, denetim hizmetlerinin kalitesi ve riski konularının takibi ve ele alınması hususunda Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı ile çalışmak.

Denetim Liderlik Ekibi

Denetim Liderlik Ekibi yıl boyunca 23 kez toplandı (2016: 24) ve bu toplantılarda iç ve dış kalite incelemelerinde tespit edilen ve halihazırda var olan kalite sorunları, denetim ekiplerinden gelen sorular, temel neden analizi prosedürleri ve çeşitli kaynaklarca tespit edilen diğer kalite konuları görüşüldü. Ayrıca, finansal performans, müşterilerle ve çalışanlarla ilgili sorunlar da toplantılarda ele alındı. Bu konular görüşülürken, müşteriyle doğrudan iletişim kuran ekiplerin gözlemleri alındı ve bunlarla ilgili aksiyonlar belirlendi. Düzenli teknik bildirimler aracılığıyla Denetim bölümü çalışanlarına duyurulan ve bazı önem arz eden durumlarda da bir sonraki zorunlu eğitim içeriğine eklenebilen bu aksiyonlar genellikle kısa vadeli. Daha karmaşık sorunlar (çözüm için KPMG'nin küresel denetim metodolojisine ve araçlarına ihtiyaç duyulanlar) söz konusu olduğunda bu sorunlar Küresel Servis Merkezi (GSC) ve Uluslararası Standartlar Grubu (ISG) tarafından incelenmek ve geliştirilmek üzere Küresel Denetim bölümüne iletilir. (GSC ve ISG hakkında detaylı bilgi için 12.5.3 İstişare bölümüne bakabilirsiniz).

Denetim Kalitesi Ekibi

Bu düzenli toplantılara ek olarak, Denetim fonksiyonu bünyesindeki Denetim Kalitesi Ekibimiz de denetim kalitesinin korunup geliştirilmesiyle ilgili konuları görüştü. Yıl içerisinde Denetim Kalitesi Ekibi çalışmalarını 13 kişi ile yürüttü.

Denetim Kalitesi Ekibi yıl içerisinde 6 defa toplandı (2016: 5). Bu toplantılarda düzenleyici kurumların incelemeleri, İç Kalite Performans Teftişi (QPR) ve diğer kalite kontrol programları sonucu ortaya çıkan detaylı bulguların (ve ilgili aksiyonların) yanı sıra denetim kalitesi ve iyileştirmeleri alanında kendimizi geliştirmemizi sağlayacak birçok konu da değerlendirildi.

12.2 Etik hükümler

Şirketimiz, bağımsızlık politika ve prosedürlerini güçlü ve tutarlı bir şekilde uygulayabilmek için uzmanlardan oluşan bir takım tarafından desteklenen bir EIP belirlemiştir. EIP rolü şirketimizde Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı tarafından yürütülür. Etik Kurallar mesleki etiğin temel ilkelerini belirler. Bu ilkeler ise aşağıda yer alan hususları içerir;

- (a) Dürüstlük,
- (b) Tarafsızlık,
- (c) Mesleki yeterlik ve özen,
- (ç) Sır saklama,
- (d) Mesleğe uygun davranış

Etik kuralların bütünü oluşturulan temel ilkeler; liderlik mesajları; mesleki eğitim ve öğrenim konuları ve izleme programlarının bir parçasını teşkil eder. Etik kurallara aykırılık halleri Kalite ve risk yönetiminin disiplin politikaları gereği kayıt altına alınır ve düzeltilme adına alınan önlemler takip edilir.

Şirketin Davranış Kuralları, Şirket'in politikaları içerisinde yer alan değerleri ve prensipleri açık bir şekilde ifade eden ve Şirket'in etik ve bütünlüğe olan bağlılığının altını çizen ana araçtır. Davranış Kuralları, tüm Şirket ortak ve çalışanlarından beklenen değerleri ve tutumları açıklar.

12.2.1 Şikâyetler ve iddaların takibi (Etik ve Uyum Acil Hattı)

İşimizin kalitesiyle ilgili aldığımız şikâyetlerin değerlendirilmesi için yürürlükte olan prosedürlerimiz vardır. Bu prosedürler harici internet sitemizde detaylı olarak bulunabilir ve ayrıca genel iş şartnamemizde mail adresimiz de yer almaktadır.

Dürüstlük ve etik kültürümüze bağlılığımızı bir adım daha ileri götürmek adına Şirket, Etik ve Uyum Acil Hattı'nı çalışanlarının ve müşterilerinin kullanımına sunar. Şirket, Şirket'in Sorumlu Denetçi ve çalışanlarının kanun dışı, etik olmayan veya uygunsuz davranışları normal kanallar yoluyla bildirme konusunda kendilerini rahat hissetmemeleri durumunda veya normal iletişim kanalları kullanışsız veya etkisiz görüldüğünde bu acil hattının kullanılmasını teşvik eder. Müşteriler, tedarikçiler ve Şirket'in müşterileriyle çalışan diğer KPMG International'ın üyesi şirketlerin çalışanları da dahil, Şirket ile iş bağlamında çalışan herkes ücretsiz olarak 00 800 1420 53716 hattını arayarak veya internete girip "www.clearviewconnects.com" sitesindeki formu doldurarak bildirimde bulunabilir. Halka açık bir denetim müşterisi hakkında veya diğer bazı mesleki uygulamalar hakkında acil hat üzerinden yapılan bildirimler daha detaylı bir şekilde soruşturulması ve çözümlenmesi için şirketin Ombudsman'ına doğrudan yönlendirilir. Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı, bir araştırma takımının desteğiyle birlikte potansiyel suç oluşturabilecek davranışları içeren iddiaları ve ilgili diğer konuları araştırır. Talep edildiği takdirde, bütün bildirimler gizlilikle ve anonim bir şekilde yürütülür. Bu sayede bildirimde bulunmaktan çalışanların herhangi bir şekilde intikam alınmaya veya cezalandırılmaya maruz kalmak engellenmiştir.

12.3 Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesi

Özenli bir şekilde hazırlanmış müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devamı ile ilgili politika ve prosedürler, kaliteli bir profesyonel hizmet sağlamamız ve KPMG'nin saygınlığını korumamız ve markasını desteklememiz açısından, hayati önem taşımaktadır.

Bu doğrultuda KPMG International, bir müşteri ile çalışmayı kabul etme ve çalışmaya devam etme, ve o müşteri için belli başlı bir denetimde yer alma konularında karar verebilmek adına bütün üye şirketlerin uyguladığı birtakım politika ve prosedürler oluşturmuştur. Bunlar ilgili beceri ve kapasiteye sahip olup olmadığı; ilgili etik hükümlere uygunluğu ve müşterinin dürüstlüğüne değerlendirilmesi olarak 3 ana başlıkta toplanabilirler.

Aşağıda belirtilen hususlara ek olarak sorumlu denetçi ve denetim ekibinin diğer üyelerinin denetim metodolojimizin yer aldığı KPMG Denetim El Kitabı (KDM) dokümanında belirtilen müşteri ilişkilerinin ve denetimlerin kabulü ve devamlılığı ile ilgili gerekliliklere uyması zorunludur.

12.3.1 Gereklili beceri ve kapasiteye sahip olduğumuzun değerlendirilmesi

Müşteri ilişkisinin devam ettirilmesine ve bağımsızlık dahil ilgili etik hükümlere ilişkin yapılan değerlendirmeler, durumlara ve şartlardaki değişikliklere göre denetim boyunca devam eder. Müşteri ilişkisinin devam ettirilmesine ve bağımsızlık dâhil, ilgili etik hükümlerin değerlendirilmesine ilişkin başlangıç prosedürlerinin cari denetimin başında uygulanması, bu prosedürlerin cari denetime ilişkin diğer önemli faaliyetlerin gerçekleştirilmesinden önce tamamlandığı anlamına gelir. Devam eden denetimlerde, bu tür başlangıç prosedürleri genellikle bir önceki denetimin tamamlanmasıyla bağlantılı olarak veya tamamlanmasından kısa bir süre sonra uygulanır.

12.3.2 Olası müşteri ve denetim sözleşmesi değerlendirme süreci

Bir müşteriyi kabul etmeden önce, olası müşterinin bir değerlendirmesi yapılmalıdır. Değerlendirmeler ilgili müşterinin ilkelerinin, yaptığı işin ve diğer hizmetle alakalı konuların gözden geçirilmesini içermelidir. Ayrıca, olası müşterinin "müşterini tanı ("know your client information")" analizini, özgeçmişinin, ana ortaklarının, kilit yöneticilerinin ve üst yönetiminden sorumlu olanların kontrollerini de kapsmalıdır. Değerlendirmeler, müşterinin insan haklarına ilişkin düzenlemeler de dahil olmak üzere, rüşvet, yolsuzluk, etik olmayan iş ilişkileri ve yürürlükteki diğer kanun ve düzenlemelerle uyum durumunu kapsadığı gibi, ana odak noktası olası müşterinin yönetiminin bütünlüğü ve dürüstlüğüdür. Olası müşteri değerlendirmesini, değerlendirme ortağının yanı sıra ikinci bir ortak da onaylamalıdır. Müşterinin 'yüksek risk' oluşturduğunun düşünüldüğü durumlarda ise Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı veya delegesi de değerlendirmenin onaylanmasına dahil olur.

Her olası denetim de bir değerlendirmeye tabi tutulur. Olası sorumlu denetçi, yapılması planlanan denetimi gerekirse diğer kıdemli çalışanlar ve Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı ile beraber değerlendirir. Denetim hizmetleri için müşterinin finansal yönetim takımının yeterliliğinin de dahil olmak üzere, denetimin türüne özel bir değerlendirmenin yanı sıra, potansiyel bağımsızlık ve çıkar çatışması konularını da (çıkâr çatışması ve bağımsızlık kontrol sistemimiz Sentinel™ kullanılarak) içeren bir çok faktör de bu değerlendirme kapsamında dikkate alınır ve belgelendirilir. Olası bir denetim kabulü öncesinde sorumlu denetçi, yapılması planlanan denetimi raporlama süresi içinde gerçekleştirecek mevcut personelin ilgili sektörlerde ve denetim konularında yeterli bilgi, deneyim, beceri ve kapasiteye sahip olup olmadığını, ihtiyaç halinde uzmanlardan faydalanma imkanını ve gerekli hallerde denetimin kalitesini gözden geçirecek liyakata sahip bir kişinin denetime atanmasını değerlendirir. Kapasitenin yetersiz olduğu hallerde şirketimiz olası müşteriyi veya denetimi reddeder.

Denetim hizmetinin ilk defa verileceği durumlarda, olası denetim ekibi müşteriye verilen denetim-dışı hizmetlerin ve diğer ilgili ilişkilerin de incelendiği ek bağımsızlık değerlendirme prosedürlerini uygular.

Olası müşterinin ve denetimin değerlendirilmesi sonucu belirlenen toplam riski azaltmak için ek önlemler alınabilir. Müşterinin ilgili etik ilkelere uygunluğu değerlendirilir, muhtemel bir bağımsızlık veya çıkar çatışması durumu müşterinin/denetimin kabulü öncesinde belgelendirilir ve çözümlenir.

Eğer muhtemel bağımsızlık veya çıkar çatışması durumları profesyonel standartlara ve şirketimiz standartlarına uygun olarak çözümlenemiyorsa veya uygun bir şekilde riski azaltılamayan başka kalite ve risk konuları varsa, şirketimiz olası müşteriyi veya denetimi reddeder.

12.3.3 Müşteri ilişkilerinin ve denetim sözleşmelerinin kabulü ve devamlılığına ilişkin sorumlu denetçi sorumlulukları

Müşteri ilişkilerinin ve denetimlerin kabulü ve devamlılığına ilişkin sorumlu denetçi, müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesiyle ilgili uygun prosedürlerin uygulandığından emin olmalıdır ve bu konuda varılan sonuçların uygun olduğunu belirlemelidir.

12.3.3.1 Denetim sözleşmesinin kabulünde dikkat edilecek hususlar

Bağımsız denetim sözleşmelerini de içeren güvence denetimi sözleşmeleri, sadece bağımsızlık ve mesleki yeterlik gibi ilgili etik hükümlere uyulduğuna karar vermemiz ve sözleşmenin belirli özellikleri taşıması hâlinde kabul edilir. İlk denetimlere başlamadan önce, denetçilerde bir değişiklik olması halinde, ilgili etik gereksinimlere uygun biçimde önceki denetçi ile iletişime geçilmelidir.

12.3.3.2 Denetim sözleşmesinin kabulünden sonraki bilgiler

Sorumlu denetçi, müşteri ve denetim kabul ve devamlılığında yer alan önceden elde ettiği bilgileri önemli ölçüde değiştiren yeni bilgiler elde etmesi durumunda Kalite ve Risk Yönetimi Ortağına bildirmelidir.

12.3.4 (Müşteri / denetim sözleşmesi ilişkisinin) Devam ettirilmesi ve çekilme

Tüm denetim müşterilerinin yıllık olarak bir değerlendirmesi yapılır. Bu süreçte önceki denetimler sırasında ortaya çıkan önemli konular ve bu konuların ilişkisinin devam etmesine olan etkileri dikkate alınır. Buna ek olarak, risk profillerinde değişiklik olabileceğine dair işaretler olan müşterilerin yeniden değerlendirmesi daha erken yapılır. Tekrar eden veya uzun zamandır süregelen denetimler ve denetim dışı hizmetler de yeniden değerlendirmeye tabidir. Var olan denetime veya müşteri ilişkisinin devam ettirilmesine yönelik olarak, beceri ve kapasiteye sahip olup olmadığı; ilgili etik hükümlere uygunluğu ve müşterinin dürüstlüğünü değerlendirilmesi tekrarlanır.

Beklenen kalite seviyemizde bir hizmet veremeyeceğimiz müşterilerde veya müşteriyle bağlantılı kalmamızın uygun olmayacağını düşündüğümüz durumlarda şirketimiz müşteri ile ilişkisinde devam etmemeye karar verir. Yaygın olarak, bir sonraki denetimde ek risk yönetimi veya kalite kontrol prosedürlerinin gerekli olup olmadığını anlamak için de yeniden değerlendirme yaparız (bu değerlendirme denetimde ek çalışanların atanması veya ek uzmanların çağrılmasını içerebilir).

Bu gibi hallerde söz konusu denetimden veya denetim ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme kararı ile bu kararın sebepleri, müşteri yönetiminin uygun kademeleri ve üst yönetimden sorumlu olanlarla müzakere edilir. Şirketimiz denetime devam etmesini gerektirecek mesleki veya mevzuattan kaynaklanan bir yükümlülüğünün bulunup bulunmadığının anlaşılması için, söz konusu denetimden ya da denetim ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme kararının sebepleriyle birlikte KGK ve/veya diğer düzenleyici otoritelere rapor edilerek; düzenleyici kuruluştan onay alınmak suretiyle ilgili denetim sözleşmesi sonlandırılır.

12.4 İnsan kaynakları yönetimi

KPMG, çalışanların kendi potansiyellerini kullanabileceği ve ellerinden gelenin en iyisini yapabilmek için gururlu ve motive hissetmelerini sağlayacak bir çalışma ortamı oluşturmak suretiyle, tercih edilen bir şirket olmayı hedefler.

Kalitenin anahtar unsurlarından biri de doğru yetenek ve deneyime sahip profesyonellerin doğru müşteriye atandığından emin olmaktır. Bu da istihdam, profesyonel gelişim, terfi ve hali hazırdaki personeli elde tutma ve güçlü kapasite ve kaynak yönetimi sürecini gerektirir.

12.4.1 İstihdam

Profesyonel pozisyonlar için tüm adaylar bir başvuru formu doldurmalıdır. Adaylar, başvuru taraması, yetkinlik bazlı mülakatlar, psikometrik ve yetenek testleri, yeterlilik/referans kontrollerini de içeren çeşitli seçim yöntemlerini müteakiben istihdam edilirler.

KPMG, deneyimli çalışan ve şirket ortağı düzeyinde de kayda değer sayıda işe alım yapar. Bu seviyelerde işe alım yapıldığında, Etik İlkeler ve Bağımsızlık Ortağı veya delegeesi adaylarla bağımsızlık değerlendirme ve bilgilendirme görüşmesi yapar. KPMG, adayın eski şirketi/işvereni ile ilgili gizli bilgilerin KPMG bünyesinde ifşa edilmesini kabul etmez.

Şirket ortağı işe alım süreci zorlu ve kapsamlı olup, uygun liderlik üyelerini kapsamaktadır. Şirket Ortağı işe alımlarına yönelik kriterlerimiz profesyonellik, dürüstlük, kalite ve tercih edilen işveren olmaya yönelik taahhüdümüzle tutarlıdır. Bunlar KPMG'nin davranışsal kabiliyetlerine uyumlu olup, tutarlı ilkelere dayanmaktadır.

12.4.2 Denetim ekiplerinin belirlenmesi

Sorumlu denetçinin kimliği ve görevi, müşterinin kilit yöneticilerine ve üst yönetimden sorumlu kişilere iletilmelidir. Bu iletişim sözlü veya yazılı olarak yapılabilir. Sorumlu denetçinin kimliğinin ve görevinin müşteriye açıkça tanımlandığından ve müşterinin kilit yöneticilerinin ve üst yönetiminin sorumlu denetçinin kimliğinden ve görevinden haberdar olması hakkındaki güvence müşteri ile imzalanan denetim sözleşmesi yoluyla sağlanır. Bundan dolayı denetim sözleşmesi asgari olarak aşağıdaki hususları içermektedir:

- müşterinin kimliği,
- yönetimin sorumlulukları,
- sorumlu denetçinin kimliği ve sorumlulukları,
- tarafımızdan düzenlenecek raporların beklenen şekil ve içeriğine atıf ile raporların beklenen şekil ve içerikten farklılık gösterebileceği durumlar olabileceğine ilişkin açıklama.

Yukarıdaki hususlara istinaden sorumlu denetçi aşağıdakilerin sorumluluğunu üstlenir:

- denetimin mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak yönlendirilmesi, gözetimi ve yürütülmesi,
- denetçi raporunun içinde bulunan şartlara uygun olması.

Yukarıdakilere ek olarak sorumlu denetçi:

- görevlendirildiği her bir denetimin genel kalitesinden sorumludur,
- denetim çalışmalarının mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesinin önemini anlamalıdır,
- denetim süresince gözlem ve gerekli hâllerde sorgulamalar yapmak suretiyle denetim ekibi üyelerinin ilgili etik hükümlere uymadığını gösteren durumlara karşı her zaman dikkatli olmalıdır,
- yürütülen denetim için geçerli olan bağımsızlık hükümlerine uygunluk sağlanıp sağlanmadığı konusunda bir sonuca ulaşmalıdır,
- gerekli önlemleri almak suretiyle bu tür tehditleri ortadan kaldırmak veya kabul edilebilir bir düzeye indirmek için ya da uygun görülmesi hâlinde ve ilgili mevzuatın izin vermesi durumunda denetimden çekilmek için gerekli adımları atmalıdır. Sorumlu denetçi, gerekli adımların atılabilmesi için sorunun çözümüne engel teşkil eden hususları derhâl denetim şirketine bildirmelidir.

12.4.3 Kişisel gelişim

Teknik yeteneklere ek olarak tüm profesyonellerin kaliteli çalışma performansı gösterebilmeleri için gerekli iş ve liderlik yeteneklerine sahip olması önemlidir. (bakınız "12.5.2.1 Teknik eğitimler")

Denetim ile alakalı olarak, profesyonellere denetimde başarılı bir kariyere temel olacak yetenek, davranış ve kişisel niteliklerini geliştirmeye yönelik fırsatlar sunarız. Kişisel etkinliği geliştirecek ve teknik, liderlik ve iş yeteneklerini geliştirici kurslar mevcuttur. Çalışanlarımızın ülke içi rotasyon ve küresel hareketlilik fırsatları esnek atamalar sağlar; koçluk ve görev başında kılavuzluk yöntemleri ile de kişileri yüksek performansa ulaşmaları için daha da geliştiririz.

12.4.4 Performans değerlendirmesi ve ek faydalar

Ortaklar dahil tüm çalışanlar yıllık hedef belirleme ve performans değerlendirme sürecinden geçerler. Her çalışan üzerinde mutabık kalınmış hedeflerin elde edilmesi kendi seviyesi için belirlenmiş KPMG küresel davranış şeklini sergilemesi ve KPMG değerlerine gösterdiği bağlılık ile değerlendirilir. KPMG'de her seviyeden çalışandan gerek olumlu gerekse gelişime yönelik geri bildirimler alınmasını sağlamak için sürekli iyileştirme kültürü teşvik edilir. Toplanan geri bildirimler performans incelemelerinin ayrılmaz bir parçasıdır.

KPMG Küresel Davranış Kuralları, performans incelemeleri ile ücret ve sair hakların yanı sıra; işe alım metodolojileri, kabul yaklaşımları ve gelişim planlaması dahil tüm çalışan süreçlerimize uygulanacak şekilde tasarlanmıştır. Davranışlar sabit bir referans noktası olup, bireysel ve kolektif olarak başarı için nelerin gerektiğini personelimize açık bir şekilde ifade eder.

KPMG, kalite ve uyum olaylarını izler ve şirket ortakları, direktörler ve yöneticilerin genel değerlendirme, terfi ve ücretlendirme konularını değerlendirmede kalite metriklerini belirler. Bu standart kalite ve risk metrikleri yıllık danışmanlık sürecine yönelik girdilerden biridir. Kalite ve risk metrikleri; dış düzenleyici incelemelerin sonuçları, eğitimin zamanında tamamlanması ve iç gözetim programlarının sonucu gibi birçok parametreyi içermektedir. Bu değerlendirme onların performans ve ödül değerlendirmesini yapabilecek kapasitede olan performans müdür ve ortakları tarafından yürütülür. Bu da ağ bazlı bir uygulama ile desteklenen küresel performans yönetimi ile sağlanır.

KPMG, çalışanlarının kariyer gelişimine büyük önem verir. Bunu desteklemek için, Küresel Performans İnsan ve Kültür grubu (the Global Performance, People and Culture group) dünyada birçok üye ülke tarafından kabul edilen davranış kapasitesi çerçevesi oluşturmuştur. Bu çerçeve, koçluk ve kılavuzluk gibi alanlardaki gelişim açımlarını birleştirerek, çalışanlarımızın yeteneklerini geliştirmesini performanslarını en üst düzeye çıkmasını ve kendi potansiyellerinin tamamına ulaşımını desteklemektedir.

12.4.5 Ek faydalar ve terfi

Şirketimizin ek fayda ve terfi politikaları net, basit ve kişilerin performans değerlendirmeleriyle ilişkilendirilmiştir. Bu şekilde çalışanlarımız ve ortaklar kendilerinden bekleneni ve sonuçta

neyin ellerine geçeceğini bilirler. Politikalarımız sorumlu denetçilerin denetim müşterilerine yapılan denetim dışı hizmet satışları üzerinden ödüllendirmelerine izin vermez.

Ek faydalar, hem bireysel hem de kurumsal performansa göre belirlenir. Çalışanların, performans değerlendirmelerinin ek faydalarına yansımaları hakkındaki görüşleri Küresel Çalışan Anketi yoluyla ölçülür.

12.4.6 Ortak kabulü

Ortaklığa kabul, uygun liderlik üyelerinin de dahil olduğu son derece sıkı ve çok dikkatli yürütülen bir süreçtir. Ortaklık kabulü kriterlerimiz, profesyonellik, dürüstlük, kalite ve seçilmiş işveren olma taahhüdümüzle uyumludur.

12.4.7 Atama

Şirketimiz ortak ve çalışanları belirlenmiş denetim ekiplerine atamalarında kişinin becerilerini, ilgili profesyonel ve endüstri deneyimini ve denetimin niteliğini değerlendirerek yapması için yerinde yöntemleri kullanmaktadır. Bölüm başkanları, belli özellikteki ortakların ilgili müşterilere tahsisinden sorumludurlar.

Sorumlu denetçilerin, denetim hizmetinin KDM, profesyonel standartlar ve ilgili yasal ve düzenleyici gerekliliklerle uyumlu olarak icra edilmesini sağlayacak, uygun yeterlilik, kabiliyet ve zamana sahip denetim ekipleri ile çalışıldığına ikna olmuş olmaları gerekir. Bu denetim ekipleri KPMG'nin yerel ve küresel uzmanlarını da içerebilir.

Bir denetim ekibinde bütün olarak bulunması gereken ve sorumlu denetçinin dikkate alması gereken kabiliyet ve yeterlilikler aşağıdaki gibidir:

- mesleki deneyimle beraber benzer yapıdaki denetimleri ve bunların zorluklarını uygun eğitim ve katılımı kavrama,
- profesyonel standartları ve yasal ve düzenleyici standartların gerekliliklerini kavrama,
- ilgili bilgi teknolojileri bilgisini de içeren uygun teknik bilgi, muhasebe ve denetimde uzmanlık,
- müşterinin faaliyet gösterdiği endüstriler hakkında bilgi birikimi,
- profesyonel muhakeme uygulayabilme yetisi,
- KPMG'nin kalite kontrol politika ve prosedürlerini kavrama.

sorumluluklarını yansıtan performans hedefleri değerlendirme sistemi ile belirlenir.

12.5 Denetimin yürütülmesi

Denetim yürütülürken amacımız yürütülen her bir denetimle ilgili olarak bize, denetimin mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olduğuna ve düzenlenen raporun içinde bulunulan şartlara uygunluğuna ilişkin makul güvence sağlayan kalite kontrol prosedürlerini

uygulamaktır. Kalite kontrol prosedürlerimiz aşağıdaki hususları kapsar:

- denetimin yürütülme kalitesinin tutarlılığını artırmaya yönelik hususları
- yönlendirme ve gözetim sorumluluklarını
- gözden geçirme sorumluluklarını

Bununla birlikte profesyonel uygulamalar, risk yönetimi, ve kalite kontrol her KPMG çalışanının sorumluluğudur. Çalışanlarımızın KPMG politika ve prosedürlerine (bağımsızlık politikaları da dahil olmak üzere) uymaları beklenir ve bu beklentileri karşılama konusunda kendilerine yardımcı olacak araçlarla desteklenirler. Denetim için belirlenen bu politika ve prosedürler ilgili muhasebe, denetim, etik ilkeler ve kalite kontrol standartlarının gerekliliklerini ve diğer ilgili kanun ve düzenlemeleri kapsar.

Aşağıda belirtilen ilgili kısımlarda denetimin yürütülmesi ve denetim yürütülürken denetimin mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olduğuna ve düzenlenen raporun içinde bulunulan şartlara uygunluğuna ilişkin makul güvence sağlayan kalite kontrol prosedürlerini uygulamak için gerekli olan unsurlar açıklanmaktadır. Bu unsurlar aşağıdaki ana başlıkları içerir:

12.5.1 Denetim yöntemi ve araçları

Şirket kaynaklarımızın önemli bir kısmı, standartlarımızı ve araçlarımızı tam ve güncel tutabilme amacına hizmet etmektedir. Uluslararası Denetim Standartları (UDS)'nin gereklilikleri dikkate alınarak, Global Service Center (GSC) tarafından Küresel denetim yöntemimiz geliştirilmiştir. Bu yöntem ve UDS'ya ek olarak KPMG'nin denetim kalitesini arttıracığına inandığı ek gereklilikler, KPMG International'ın hazırladığı KDM dokümanında yer almaktadır. KPMG International'ın üye şirketleri, profesyonel, hukuki veya düzenleyici ek gerekliliklerle uyumlu kalabilmek adına, yerel (buldukları çevreye özgü) gereklilikleri ve rehberleri de KDM'a ekleyebilir.

Denetim yöntemimiz, KPMG International'ın elektronik denetim aracı olan ve dünya genelindeki KPMG denetçilerine verimli, kaliteli denetim yapmaları için ihtiyaç duydukları yöntem, rehberlik ve endüstri bilgisini sağlayan eAudit tarafından desteklenir. eAudit şirketimizdeki bütün denetim çalışanlarının kullanımına sunulmuştur ve Yatırım fonlarının denetimi haricinde tüm denetim işlerinde kullanılması zorunludur.

eAudit UDS'lerin tüm gerekliliklerini kapsayacak şekilde oluşturulmuştur. eAudit'in faaliyet-bazlı iş akışı denetim ekiplerine denetim boyunca doğru zamanda doğru bilgiyi sağlayarak verimliliği ve etkinliği artırır, ve denetim müşterilerimize değer katar.

KDM diğer prosedürlerin yanısıra, gerçeğe aykırı beyan riskinin tanımlanmasına ve değerlendirilmesine ilişkin riskleri ve bu risklere karşı planlanan aksiyonları kapsayan prosedürleri de içerir.

Denetim hizmetinin sonuçları kadar, nasıl yürütüldüğü de önemlidir. Denetim kalite unsurlarımız, denetim ekibinin denetim çalışmalarını yürütürken gösterdikleri performansın kalitesini arttırır.

Çalışanlarımızdan, etkin ve verimli denetim performansı için bazı anahtar davranışları sergilemeleri beklenir. Bu davranışlardan aşağıdaki bölümlerde bahsedilmiştir.

12.5.1.1 Sorumlu denetçi ve denetçilerin denetime zamanında dahil olması

Önemli denetim risklerinin belirlenmesine ve yanıtlanmasına yardımcı olması açısından, denetim ekibinin, müşterinin işini, finansal durumunu ve faaliyet gösterdiği çevresini iyi biliyor olması gerekmektedir. Denetimin toplam kalitesinden ve dolayısıyla yönetimi, gözetimi ve performansından sorumlu denetçi sorumludur.

Sorumlu Denetçi, planlama toplantılarının anahtar katılımcısıdır, kritik belgelerin gözden geçirilme işleminden özellikle denetim sırasında ve sonucunda ortaya çıkan önemli durumlarla ilgili belgeler- ve nihai denetim görüşünden sorumludur.

Denetçiler, bütün bu sorumlulukların yerine getirilmesinde sorumlu denetçiye yardımcı olur ve müşteri ile takım arasındaki günlük ilişkileri düzenler Sorumlu denetçinin denetim sürecinin başında sürece dahil olması ve liderlik etmesi uygun denetim kapsamı ve tarzının belirlenmesinde yardımcı olur ve denetim ekibinin, sorumlu denetçinin tecrübe ve yeteneklerinden en üst derece faydalanmasını sağlar. Sorumlu denetçinin denetimin diğer kısımlarında zamanında dahil olması da denetimle ilgili kritik değerlendirme alanları ve önemli riskler gibi önemli konuların uygun bir şekilde belirlenmesine ve bu konulara değinmesine olanak sağlar.

12.5.1.2 Profesyonel şüpheciliği vurgulayarak denetim kanıtlarının titizlikle değerlendirilmesi

Denetim boyunca elde edilen çelişen veya tutarsız denetim kanıtları da dahil olmak üzere tüm denetim kanıtlarını gözden geçiririz. Topladığımız denetim kanıtları doğaları ve kapsamaları gereği tahmin edilen risklere karşı hassastır. Dış kaynaklardan elde edilen denetim kanıtlarının daha ikna edici olduğunun ayırımını yaparız. Denetim kanıtlarının analiz edilmesi takım üyelerimizin her birinin, yeterli miktarda denetim kanıtı toplanabilmesi için profesyonel yargısını ve profesyonel şüpheci yaklaşımını korumasını gerektirir.

Profesyonel şüphecilik, denetim kanıtlarındaki çelişki veya tutarsızlıkları belirleyebilmek için sorgulayan bir akıl ve uyanıklık gerektirir. Profesyonel şüphecilik, denetim standartlarında belirgin bir şekilde yer tutar ve düzenleyicilerin de dikkatini çeker. Denetim Kalite Sistemimiz denetim boyunca profesyonel şüpheci yaklaşımımızı korumamız konusuna vurgu yapar.

12.5.1.3 Sürekli rehberlik, iş başında koçluk, gözetim ve gözden geçirme

Becerilerin zaman içerisinde ve farklı deneyimler aracılığıyla oluştuğunun farkındayız. Çalışanlarımızın becerilerine ve yeteneklerine yatırım yapmak için, kaliteden ödün vermeyen

bir şekilde, sürekli eğitim ortamını kullanırız. Çalışanlarımızın potansiyellerine ulaşmalarını sağlamak amacıyla KPMG genelinde rehberlik kültürünü destekleriz.

Denetim esnasında sürekli bir şekilde rehberlik ve iş başında koçluk aşağıdakileri içerir:

- planlama konuşmalarına sorumlu denetçinin katılımı,
- denetimin ilerleyişinin takip edilmesi,
- denetim ekibi üyelerinin bireysel yeterlilik ve kabiliyetlerini, işlerini yapabilecek yeterli vakitleri olup olmadığını, talimatları anlayıp anlamadıklarını, ve işin, denetim için planlanan yaklaşım tarzına uygun olarak yapılıp yapılmadığını da içerecek bir şekilde gözden geçirilmesi,
- denetim ekibi üyelerine denetim esnasında ortaya çıkabilecek dikkate değer konularda yardımcı olunması ve planlanan yaklaşımın uygun bir şekilde ayarlanması,
- denetim esnasında daha deneyimli ekip üyeleri danışılacak olan konuların belirlenmesi,

Etkin bir rehberlik, eğitimlik ve gözetimin kilit noktası; önemli bulguların zamanında belirlenmesi, konuşulması ve irdelenmesi amacıyla, yapılan işin zamanında gözden geçirilmesidir.

12.5.1.4 Uygun bir şekilde desteklenmiş ve belgelendirilmiş sonuçlar

Denetimin belgelendirilmesi; yapılan denetimin prosedürlerini, elde edilen kanıtları ve her denetimindeki önemli bulgular üzerinde ulaşılan sonuçları kayıt altına alır. Politikalarımız, belgelendirmenin incelemesinin daha deneyimli denetim ekibi üyelerince yapılmasını gerektirir.

Yöntemimiz, zamanında yapılan belgelendirmenin denetim kalitesini arttırdığını ve elde edilen denetim kanıtlarının ve varılan sonuçların rapor son halini almadan önce etkin bir şekilde gözden geçirilmesini ve değerlendirilmesini kolaylaştırdığını kabul eder. Ekiplerin genelde denetim raporu tarihinden itibaren 60 takvim gününden fazla olmayan ancak bazı koşullarda daha da sınırlı olabilen uygun zaman aralığı içerisinde tam ve nihai denetim belgelendirme setini hazırlamaları gerekir.

12.5.2 Teknik uzmanlık ve kaliteli hizmet anlayışı

Tüm çalışanlarımıza ihtiyaç duyacakları teknik eğitim ve desteği sağlarız. Bu destek Mesleki Uygulama Departmanı (DPP) ve uzman ağlara erişimi veya bunlara eşdeğer denetim, raporlama ve risk yönetimi konularında deneyimli kıdemli profesyonellerin ya denetim ekiplerine kaynak sağlaması ya da danışmanlık yapmasını kapsamaktadır. KPMG bünyesinde doğru kaynağın mevcut olmaması durumunda, diğer KPMG üye şirketlerindeki üst düzey vasıflı profesyonel çalışanlardan destek alınır.

Bunun yanı sıra çalışanların atandıkları denetimlere uygun bilgi ve tecrübelerine sahip olmalarını sağlamak adına denetim akreditasyonu ve ilgili lisanslama politikalarımız da bulunmaktadır. Yapımız, denetim ekiplerimizin iş anlayışlarını

ve sektör bilgilerini değerli bir içeriğe çevirme ve denetim kalitesini sürdürmelerine imkân sağlar.

DPP mesleki standartlarda ve yürürlükteki mevzuatta meydana gelen değişikliklerin analizini yapar ve gerekli hâllerde bunların şirket politika ve prosedürlerine uygun şekilde yansıtır ve tüm denetim ekiplerine bildirimini yapar. Gerektiği durumlarda eğitimler organize eder ve teknik destek sağlar.

12.5.2.1 Teknik eğitimler

12.4.3. bölümünde anlatılan kişisel gelişim konusuna ek olarak; politikalarımız, tüm çalışanlarımızın teknik yeterliliğe sahip olma ve uygulamadaki düzenleyici ve profesyonel gelişim gerekliliklerine uyum göstermelerini de gerekli kılar.

Eğitim vizyonumuz; çalışanlarımızın yüksek performanslı profesyoneller olmalarını sağlamak amacıyla gerekli olan mesleki, liderlik ve de süreç & iş geliştirme programlarını kendilerine sağlamaktır.

Bağımsız denetim süreçlerinde yer alan tüm denetçiler ve çalışanlar için düzenlenen eğitimler Mesleki Teknik Konular, Liderlik ve Süreçlere İlişkin İş Geliştirme eğitimleri olarak üç farklı alanda toplanmaktadır. Eğitim konu ve süreleri denetçilerin mesleki tecrübe, denetim alanları ve ihtiyaçlarına yönelik düzenlenmektedir. Bağımsız denetimlerde rol alan denetçilerin mesleki deneyimleri süresince unvan değişikliklerine bağlı artan sorumluluklarına ilişkin bu süreçte kendilerine katkı sağlayacak kişisel gelişim konularında da kapsamlı eğitimler düzenlenmektedir. Eğitimler uzaktan eğitim, yüz yüze eğitim, koçluk ve iş başında kılavuzluk olarak düzenlenmektedir.

Her finansal yıl başlangıcında, tüm seviyelerdeki çalışanlarımız için sene boyunca alacakları eğitimler belirlenir ve bütçe planlaması yapılır. Böylece, çalışanlarımızın şirket içinde kıdem aldıkça bir sonraki terfilerinde alacakları eğitimler sistematik olarak planlanmış olur.

Verilen eğitimler Time Account sistemi aracılığı ile kayıt altına alınmakta ve çalışan bazında İnsan kaynakları tarafından üçer aylık periyotlarda takip edilebilmektedir. "Sürekli Mesleki Eğitim (CPD)" politikamıza göre her çalışan yılda en az 20, üç yılda toplam 120 saatin üzerinde eğitim alma zorunluluğu bulunmaktadır.

KPMG'de eğitim sadece yüzyüze sınıf eğitimleri ile sınırlı değildir. Gerektiğinde, çalışanlara uygun ve kolay erişilebilir araçlar yardımıyla iş başında ve görev başında rehberlik yoluyla eğitim deneyimleri de sunulur.

12.5.2.2 Lisanslama ve UFRS, ABD Genel Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ve ABD Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları ile uyum gereklilikleri

Bütün KPMG çalışanları, faaliyet bölgelerinde geçerli olan lisanslama kuralları ile uyumluluk göstermekle yükümlüdürler. Şirketimiz, denetimlerde görevlendirilen denetim çalışanlarımızın, yerel olarak geçerli olan finansal raporlama çerçevesine uygun denetim, muhasebe bilgisi, sektör bilgi ve tecrübesine sahip olmalarını sağlamakla yükümlüdür.

Bunun yanı sıra, UFRS, ABD Genel Kabul Görmüş Muhasebe Standartları, ABD Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları ve SEC denetimlerinde görevlendirilen ortak ve müdürlerin uyumlu olmakla yükümlü olduğu ayrı gereklilikler bulunur. Bu gereklilikler, ortak, müdür ve kalite kontrol incelemesi ile görevlendirilmiş kişilerin ilgili raporlama çerçevesine uygun olan yeterli eğitim ve tecrübeye sahip olmalarını zorunlu kılar.

Şirketimiz, bütün denetim çalışanlarının, mesleki kuruluşlara akredite olmalarını ve bu kurumların CPD gerekliliklerini (asgari olarak IESBA, KGK, BDDK, SPK ve diğer düzenleyici kuruluşların gerektirdikleri ile uyumuna) karşılamalarını zorunlu kılar. Politika ve prosedürlerimiz, kişilerin üstlendikleri işlere uygun lisans ve sertifikalara sahip olmalarını sağlamayı gerektirecek şekilde dizayn edilmiştir.

12.5.2.3 Uzman ağlarına erişim yetkisi

Denetim ekiplerimiz, KPMG International üye şirketlerin yerel ve global uzmanların ağlarına erişime sahiptirler. Denetimden Sorumlu Denetçi, kendi Denetim ekiplerinin de uygun kaynak ve yeteneklerin varlığından emin olması ile yükümlüdür.

Denetimlere uzman atanması ihtiyacı (Bilgi Teknolojileri, Vergi, Kurumsal finansman, Aktüeryal inceleme ve ya Adli uzmanları gibi), denetimlerin kabul ve devamlılığı değerlendirmesinin bir parçası olarak dikkate alınır. Denetimlere uzman katılımı hususunda genel bir sorumluluk üstlenen uzmanlar, görevlerini uygun şekilde icra edecek yetkinlik, kabiliyet ve tarafsızlığa sahiptir. Bu uzmanlar, bir denetim hizmetine dahil edilmeden önce, denetim hizmeti ile ilgili konulara ilişkin eğitimleri tamamlamakla yükümlüdürler.

12.5.2.4 İş anlayışı ve sektör bilgisi gelişimi

Müşterilerin yaptığı iş ve sektör ile ilgili detay bilgi sahibi olmak, denetimin kalitesini etkileyen anahtar kısımlardandır.

Bazı önemli sektörler için, global sektör liderleri, sektör bilgilerinin teyidi ve geliştirilmesi ile ilgili denetim takımlarına destek sağlamak için atanmıştır. Sektör bilgisinin ana unsurlarından biri eAudIT içerisinde yer alan sektör bilgisi birikimidir. Bu bilgi birikimi sektöre özel örnek denetim prosedürlerini ve diğer bilgileri (muhasebe prosedürleri ve olağan riskler gibi) içerir. eAudIT içerisindeki sektör bilgisi birikimin özetinin yanı sıra, belirli sektörlerle ilgili işe özel ve genel bilgi sağlayan kısa sektör tanımları da mevcuttur.

12.5.3 İstişare

Kaliteye katkı sağlayan ana uygulamalardan biri de Şirket içinde çalışanların birbirine sürekli danışarak iş yapmasına teşvik edilmesi ve bazı özel durumlarda da kural olarak uygulanmasıdır.

Denetim ekibinin karar vermesi zor ve ihtilafli konularda destek sağlaması için, Şirket içi danışma ve önemli muhasebe ve denetim sorunlarının dokümantasyonu ile ilgili farklı görüşlerin tek bir sonuca bağlanmasını kolaylaştıran protokoller oluşturulmuştur. Şirketimiz denetim bölümü çalışanlarını, mesleki uygulama kaynaklarına özellikle DPP'ye (ya da benzerine) danışmaları konusunda her zaman destekler. Buna ek olarak, Küresel Q&RM el kitabımızda, müşteri dürüstlüğüne ilişkin endişeler gibi hususların ortaya çıkması hallerinde istişare zorunluluğundan bahsedilir.

Şirketimiz ayrıca Küresel Hizmet Merkezi (GSC), Uluslararası Standartlar Grubu (ISG) ve SEC de kayıtlı şirketler için çalışan ABD Sermaye Piyasaları Grubu'ndan da teknik destek alabilmektedir. GSC, etkin ve verimli denetimleri kolaylaştırmak için KPMG bağımsız denetim uzmanları tarafından kullanılan KPMG küresel bağımsız denetim metodolojisi ve teknolojisi tabanlı araçları geliştirir, idame ettirir ve uygulamasını yapar. ISG, üye şirketler arasında UFRS uygulamalarının yeknesaklık göstermesini sağlamak, ortaya çıkan sorunları belirlemek ve düzenli olarak rehberlik hizmeti sağlayabilmek, içinde dünyanın farklı coğrafi bölgelerinden temsilcileri barındıran Global UFRS ve UDS takımları ile birlikte çalışır. ISG, mesleki uygulama ülke temsilcilerinden oluşan ağ bağlantılarına sahiptir ve denetim ve UFRS güncellemelerinden haberdar etmek için düzenli telekonferanslar organize eder.

12.5.4 Denetim kalitesine yönelik gözden geçirme

Denetim kalitesine yönelik gözden geçirme rapor tarihi öncesinde denetim ekibinin vardığı önemli yargıların ve raporu oluştururken ulaştığı sonuçların denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından tarafsız bir şekilde değerlendirilmesini sağlamak için tasarlanmış bir süreçtir. Denetim kalitesine yönelik gözden geçirme yürütülen her bir denetimle ilgili olarak kendimize, denetimin mesleki standartlar ile yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olduğuna ve düzenlenen denetçi raporunun içinde bulunulan şartlara uygunluğuna ilişkin makul güvence sağlamak için kalite kontrol ve diğer denetim gözden geçirmeleri ile ilgili gereklilikler ve rehberlere ilişkin belli hususlardan oluşmaktadır.

Aşağıdakiler için denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme gerçekleştirilmelidir:

- Düzenleyici Kurumlar tarafından belirlenen işletmeler ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının denetimleri ve -varsa- denetim şirketinin, kalitesinin gözden geçirilmesinin gerekli olduğunu düşündüğü diğer denetimler
- Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK) ve borsada işlem görmeyen işletmelerin finansal tablolarının denetimi ve ilgili ara dönem finansal bilgilerinin sınırlı denetimi
- yerel mevzuat veya kanunlar çerçevesinde denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme gerektiren denetimler, ara dönem finansal tablolarının gözden geçirilmesi dahil
- risk yönetimi ortağı ve denetim bölümü başkanı tarafından belirlenen diğer denetimler, ara dönem finansal bilgilerinin sınırlı denetimi dahil.

Sorumlu denetçinin "KAYİK" tanımının işletmeyi kapsamı ile ilgili reddedilebilir bir savı varsa ve dolayısıyla denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme gerekli değilse risk yönetimi ortağı ile mutabık kalınan savı belgelendirmeli ve risk yönetimi ortağı yıllık olarak bu savı gözden geçirmelidir.

12.5.4.1 Denetim kalitesine yönelik gözden geçirmenin niteliği, zamanlaması ve kapsamı

Şirketimiz, denetimin kalitesinin gözden geçirilmesinde;

- Önemli hususların sorumlu denetçi ile müzakere edilmesini,

- Finansal tablolar veya denetimin konusunu oluşturan diğer bilgiler ile önerilen denetçi raporunun gözden geçirilmesini,
- Denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ile ulaştığı sonuçlara ilişkin seçilen çalışma kâğıtlarının gözden geçirilmesini,
- Denetçi raporu oluşturulurken ulaşılan sonuçların ve önerilen raporun uygun olup olmadığının değerlendirilmesini zorunlu kılan politika ve prosedürler oluşturmuştur.

Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme gerektiren denetimler için sorumlu denetçi aşağıdakileri yerine getirmelidir:

- denetimin kalitesini gözden geçirecek kişinin atandığından emin olmalıdır
- denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme sırasında tespit edilenler dâhil olmak üzere, denetim sırasında ortaya çıkan önemli konuları, denetimin kalitesini gözden geçiren kişiyle müzakere etmelidir
- denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından belirtilen hususların tatmin edici bir şekilde sonlandırıldığını teyit etmelidir

Gözden geçirme tamamlanana kadar sorumlu denetçi bağımsız denetçi raporuna tarih vermez.

Sorumlu denetçi ve denetim ekibinin denetim sürecinde önemli hususları ne zaman denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin dikkatine sunması gerektiği mesleki muhakeme konusudur. Mümkün olduğu ölçüde bu hususlar denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin dikkatine risk değerlendirmesi sırasında getirilir. Bu hususları denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin dikkatine denetimin uygun safhalarında zamanında sunmak önemli hususların, şayet geçerliyse, yönetim veya üst yönetimden sorumlu olanlarla görüşmeden önce denetim kalitesini gözden geçiren kişiyi tatmin edecek şekilde sonuca kavuşturulmasını sağlar.

Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme planının amacı denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından denetim ekibinin vardığı önemli yargıların ve raporu oluştururken ulaştığı sonuçların zamanında değerlendirilmesini ve denetim ekibinin denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından belirlenen hususlara tamamen denetçi raporundan önce cevap vermesini sağlamaktır.

Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmenin kapsamı, diğer hususların yanı sıra, denetimin karmaşıklığına, denetlenen işletmenin borsada işlem görüp görmediğine ve raporun içinde bulunulan şartlara uygun olmama riskine bağlıdır.

12.5.4.2 Düzenleyici Kurumlar tarafından belirlenen işletmeler ile borsada işlem gören işletmeler

Düzenleyici Kurumlar tarafından belirlenen işletmeler ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimlerinin kalitesinin gözden geçirilmesinde aşağıdaki prosedürler gerçekleştirilir.

Müşteri Kabul sürecinde hem denetim şirketinin hem de denetim ekibinin bağımsızlık değerlendirme çalışmaları ve beyanları gözden geçirilir.

Ayrıca, kalite kontrolden sorumlu denetçi ve sorumlu denetçi parafı tamamlanmadan ve bu kişilerin denetim çalışmalarını gözden geçirmesi sırasında çıkarttığı düzeltmeler yapılmadan bu e-audit dosyaları elektronik olarak arşivlenmemektedir.

12.5.4.3 Denetimin Kalitesini Gözden Geçiren Kişilerin Liyakatine İlişkin Kıstaslar

Yeterli ve uygun teknik uzmanlık, deneyim ve yetki

Müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesi sürecinin başlangıcında denetim ekibi tarafından tamamlanan Müşteri Kabul Formu ve Denetim Sözleşmesi Kabul Formu dokümanlarında yüksek risk olarak belirlenen müşteriler ve denetimlere mutlaka denetimin kalitesini gözden geçiren kişi atanmaktadır. Şirketimizde denetimin kalitesini gözden geçiren kişi atarken kişinin:

- işletmeden bağımsız
- dürüst ve tarafsız
- denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ve raporu oluştururken ulaştığı sonuçları tarafsız olarak değerlendirmek için yeterli ve uygun deneyim ve yetkiye sahip denetim ekibinde yer almayan
- denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme için yeterli zamanı olan.

bir sorumlu denetçi olmasına dikkat edilir. Yeterli ve uygun teknik uzmanlık, deneyim ve yetkiyi nelerin oluşturduğu, ilgili denetimin şartlarına bağlıdır. (Örneğin, borsada işlem gören bir işletmeye ait finansal tabloların bağımsız denetiminin kalitesini gözden geçiren kişi, borsada işlem gören işletmelere ait finansal tabloların bağımsız denetimlerinde, sorumlu denetçi olarak görev yapabilecek yeterli ve uygun deneyime sahip bir kişi olmasına dikkat edilir)

Denetimin kalitesini gözden geçiren kişilerle yapılacak istişare

Sorumlu denetçi denetimin yürütülmesi sırasında, denetimin kalitesini gözden geçiren kişiyle, vardığı bir yargının denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından kabul görmesi amacıyla, istişarede bulunabilir. Bu tür bir istişare, görüş farklılıklarının denetimin daha geç bir aşamasında tespit edilmesini önler ve denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin görevini gerçekleştirmesindeki liyakatinden ödün verdiği anlamına gelmez.

Denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin tarafsızlığı

İstişarenin nitelik ve kapsamının önemli hâle geldiği durumlarda, istişare eden taraflar denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin tarafsızlığının korunması için gerekli özeni göstermelidir. Aksi takdirde bu kişinin tarafsızlığı zedelenebilir. Gerekli özenin gösterilmesinin

mümkün olmadığı durumlarda, denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin veya denetimle ilgili olarak istişare edilecek kişinin yerine denetim şirketi içinden veya dışından uygun yeterliğe sahip başka bir kişi görevlendirilmelidir.

Denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin tarafsızlığını korumak denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin;

- Mümkün olduğu sürece ilgili sorumlu denetçi tarafından seçilmemesine,
- Gözden geçirme süresince denetimin yürütülmesinde yer almamasına,
- Denetim ekibi adına karar almamasına,
- Tarafsızlığını tehdit edecek diğer hususların bulunmamasına

dikkat edilir.

Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı ve Denetim Bölümü Başkanı denetim kalitesini gözden geçirecek kişiyi seçer veya ne şekilde seçileceği konusunda anlaşır. Denetimin kalitesini gözden geçiren kişi atandıysa ve sorumlu denetçi denetim kalitesine yönelik bir gözden geçirmenin gerekli olmadığını tespit ederse Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı danışmalı ve gerekli onayı almalıdır. Denetimin kalitesini gözden geçiren kişi sorumlu denetçi (ya da uygun kişi) KPMG ya da başka KPMG International üye şirketi içinde olabilir. KPMG'de uygun ve donanımlı bir denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tespit edilmedi ise Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı başka bir KPMG International üye şirketinin Kalite ve Risk Yönetimi Ortağına söz konusu KPMG International üye şirkettinden uygun ve donanımlı bir denetim kalitesini gözden geçirecek kişi belirlemesi için danışabilir.

12.5.4.4 Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmenin belgelendirilmesi

Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmenin belgelendirilmesi politika ve prosedürleri uyarınca denetimin kalite kontrolünü gözden geçiren kişi, Kontrol Listesi tarafından zorunlu kılınan sorumlulukları yerine getirmelidir ve şayet uygunsuzsa geçerli Kontrol Listesini tamamlamalıdır. Kontrol Listesi tamamlandı ise denetim ekibi bunu denetim/gözden geçirme belgelerine eklemelidir. Denetim kalite kontrolünü gözden geçiren kişi en azından denetim sırasında uygun aşamalarda eAudit tarafından denetimin kalitesini gözden geçiren kişi işaretleri ile belirtilen eAudit aktivitelerini ve eAudit uyarıları ile belirtilen ekleri incelemelidir.

Buna göre:

- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesine ilişkin şirket politikalarının gerektirdiği prosedürlerin uygulanmış olduğunun,
- Denetimin kalitesinin gözden geçirilmesinin, ilgili rapor tarihinin öncesinde tamamlanmış olduğunun,
- Gözden geçiren kişinin bilgisi dâhilinde, denetim ekibinin vardığı önemli yargılar ile ulaştığı sonuçların uygun olmadığına dair kanaat oluşturmasına sebep olacak çözüme kavuşturulmamış herhangi bir konunun bulunmadığının belgelendirilmesi zorunludur.

Buna ek olarak denetimin kalitesini gözden geçiren kişi denetim ekibinin vardığı önemli yargıları ve raporu oluştururken ulaştığı sonuçları tarafsız bir şekilde değerlendirmesini sağlamak için yeterli dayanağının olması amacıyla ek belgelerin gözden geçirilmesine gerek olup olmadığına karar vermek için mesleki muhakemesini kullanmalıdır.

Denetimin kalitesini gözden geçiren kişi ve sorumlu denetçi ve/veya denetim ekibinin diğer üyeleri arasındaki görüşmeler denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından konu hususu gözden geçirilen belgelere ek olduğu zaman ve denetimin kalitesini gözden geçiren kişi açısından önemli muhasebe, denetleme/sınırlı denetim veya finansal raporlama hususlarını anlaması için gerekli olduğunda belgelendirilmelidir.

Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme belgeleri denetim ekibi tarafından veya denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından hazırlanır. Konu hususu denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından incelenen belgelerde yer alıyorsa (denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme sırasında denetimin kalitesini gözden geçiren kişinin soruları veya yorumları sonucunda değiştirilen belgeler dahil) görüşmeleri belgelendirmek gerekmez.

Denetimin kalitesini gözden geçiren kişi denetimin kalite kontrolüne yönelik gözden geçirmenin tamamlandığı tarihi belgelendirmelidir. Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirmenin belgelendirilmesi nihai denetim dosyasının birleştirme aşamasının bir parçası olarak denetçi raporundan sonra gerçekleştirilebilir ve rapor tarihi öncesinde denetim ekibinin ilgili üyeleri ile görüşülen ve mutabık kalınan ve elde edilen denetim kanıtlarını içerebilir. Denetimin kalite kontrolüne yönelik gözden geçirmeyi denetimin uygun aşamalarında zamanında gerçekleştirmek önemli hususların denetim kalitesini gözden geçiren kişiyi tatmin edecek şekilde rapor tarihi öncesinde çözüme kavuşturulmasını sağlar. Çoklu işletmelerin denetimini/sınırlı bağımsız denetimini içeren denetimin kalite kontrolüne yönelik gözden geçirmeler; denetimin kalitesini gözden geçiren kişiye destek verilmesi, denetimin kalite kontrolüne yönelik sınırlı gözden geçirme, diğer gözden geçirmeler KDM dokümanında ele alınmaktadır.

Bu uygulamalarda denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından imzalanması gerekmektedir. Yapılması gereken denetim prosedürleri tamamlandıktan sonra sorumlu denetçi ve denetimin kalitesini gözden geçiren kişi tarafından gözden

geçirilen ilgili bölümler ve denetim prosedürleri e-Audit dosyası içinde elektronik ortamda paraflanırlar. Bu bölümün paraflanması kalite kontrol ortağının bu prosedürleri yaptığını beyan etmesidir. Bağımsız denetim kalitesinin kontrolü tamamlanana kadar bağımsız denetim raporu sorumlu denetçi tarafından imzalanmaz.

12.5.5 Raporlama

Raporlama ile ilgili olarak Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayınlanan Bağımsız Denetim Standartları gereklilikleri dikkate alınır. Bu denetim standartları, müşterinin bilançosuyla ilgili tüm hususlar üzerinde gerçeğe uygun bir görüşün sunumunu içeren denetim raporunun yapısını ve içeriğini büyük ölçüde belirler. Deneyimli sorumlu denetçiler denetim görüşünü, denetim takımı tarafından yapılan işe dahil olup, işi inceledikten sonra verirler.

Denetim raporunu kullanacak taraflara raporlanması gereken önemli bulgular olduğunda denetim raporuna nitelik olarak veya bulgunun da yer aldığı bir paragrafa vurgu yaparak, sorumlu denetçilere denetim raporlarını hazırlamalarında geniş bir raporlama rehberi ve teknik destek sağlarız.

12.5.5.1 Karar organları ile iki taraflı, anlayışlı, açık ve dürüst iletişim

Müşterilerimizde yönetim yükümlülüğü olanlar ile çift yönlü, anlayışlı, açık ve dürüst bir iletişim, denetim kalitemiz için hayatidir. Yönetim yükümlülüğü olanları denetim boyunca ortaya çıkan bulgulardan haberdar etmenin ve onların görüşlerini anlamının önemine vurgu yaparız. Buna raporların ve sunumların, denetim komitelerine veya yönetim kurulu toplantılarına katılımların ve denetim komitesinin üyeleriyle süregelen konuşmaların bir kombinasyonunu yaparak ulaşıyoruz.

Önemli muhasebe uygulamalarının uygunluğunun değerlendirilmesi, muhasebe tahminleri ve bilanço açıklamaları, finansal raporlama sistemlerinin tasarımlarında ve faaliyetlerindeki önemli noksanlıkları ve denetim süreci içerisinde dikkatimizi çeken bunun gibi nosanlıkları ve herhangi düzeltilmemiş yanlış beyanları değerlendirirken işin içyüzünü kavrarız. Yönetim yükümlülüğü olanlarla müzakere ve münazarayı teşvik etmek için endüstri deneyimimizi kullanırız.

12.5.5.2 Grup denetimlerinin etkinliği üzerine odaklanmak

Denetim yöntemimiz grup denetimlerinin detaylı bir biçimde yapılmasını kapsar. Denetim kalitesi için hayati olan, grup denetim ekibi ve tamamlayıcı denetçiler arasındaki etkin çift yönlü iletişimin önemini vurgularız. Grup sorumlu denetçisinin, KPMG International üye şirketi olsun veya olmasın, tamamlayıcı denetçilerin yeterliliklerini denetim kabulü kapsamında değerlendirmesi gerekir. Denetim yöntemimiz, mevcut durumda grup denetimleri için başlıca riskli alanlarına, örnek vermek gerekirse usülsüzlük risklerinin fazla olabileceği yükselen piyasalara ve iş çevrelerine, verilen yoğun dikkati de kapsar.

12.5.6 Görüş farklılıkları

Görüş farklılıkları önemli hususlarla ilgili, karmaşık muhasebeleştirme, denetleme ve finansal raporlama hususları dahil, şayet varsa profesyonel muhakemenin kapsamından dolayı denetim ekibi üyeleri, istişare edilenler ve geçerli olduğu

durumda sorumlu denetçi ve denetim kalitesini gözden geçiren kişiler arasında ortaya çıkabilir.

Sorumlu denetçi, denetim ekibi üyelerini görüş farklılıkları içeren hususları, reddedilme korkusu yaşamadan, erken bir safhada, sorumlu denetçinin veya uygun olduğu derecede KPMG içindeki diğerlerinin dikkatine getirmeleri için bilgilendirmelidir. Denetim sırasında denetim ekibi üyeleri ortaya çıkan konularda farklı görüşlere sahip olabilir. Bu değişik görüşler genellikle denetim ekibi üyeleri, sorumlu denetçi ve/veya KPMG uzmanları dahil, ile müzakere edilmelidir. Konuya dahil olan herkes müzakereler, araştırma veya yeni veya değişen durumlar sonucunda aynı görüşe sahip olursa görüş farklılıkları ortadan kalkmış olur. Görüş farklılıkları ile ilgili gereklilikler ve rehberlik sadece bütün müzakereler ve araştırma sonucunda dahil olan kişileri tatmin edici derecede farklı görüşler karara bağlanmadı ise uygulanmalıdır.

Bu konunun gereklilikleri uyarınca yönetim ile uyumsuzluklar eksik bulgulardan veya sonradan çözüme kavuşturulan ilk bilgilerden oluşan uyumsuzlukları içermez. Yönetim ile uyumsuzlukları üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmelidir.

Denetim kalitesini gözden geçiren kişinin denetim kalitesini gözden geçirirken dikkatine gelen bir hususa ilişkin sorumlu denetçi ve denetim kalitesini gözden geçiren kişi arasında karara bağlanmamış bir husus varsa sorumlu denetçi ve denetim kalitesini gözden geçiren kişi risk yönetimi ortağına danışmalıdır. Görüş ayrılıkları Kalite ve Risk Yönetimi Ortağını tatmin edecek şekilde karara bağlanamaz ise, nihai sonuç için husus derhal KPMG Yönetim Kurulu Başkanına iletilmelidir.

Anlaşmazlıklar tek başına veya birlikte işletmenin finansal tabloları veya denetçi raporu için önemli olabilir. Bundan dolayı Şirketimiz politika ve prosedürleri uyarınca bütün yönetim ile uyumsuzlukları ve çözümlerini belgelendirilir.

12.5.7 Müşteri gizliliği, bilgi güvenliği ve kişisel verilerin gizliliği

Müşteri mahremiyetini korumanın önemi; tüm çalışanlarımızın tamamlaması gereken Davranış Kuralları, eğitimler ve yıllık teyit/beyan süreçleri gibi çeşitli mekanizmalar yoluyla vurgulanır.

İlgili IESBA gereklilikleriyle olduğu kadar diğer ilgili kanun, standart ve düzenlemelerle uyumlu olarak denetim belgelerinin ve denetime ilişkin diğer kayıtların saklanması süresi üzerine resmi bir belge saklama politikamız vardır.

Şirketimizin, geniş bir kapsamı olan bilgi güvenliği hakkında net politikaları vardır. Verilerin Gizliliği politikaları, kişisel bilgilerin idaresini yönetmek için yürürlüktedir ve bu konuyla ilgili olan eğitim de tüm KPMG çalışanları için zorunludur.

12.5.8 Çalışma kağıtlarının gizliliği, güvenli biçimde saklanması, doğruluk ve bütünlüğü, erişilebilirliği ve geri kullanılabilirliği

Denetim dokümanları kağıtta, elektronik ortamda, ses veya video ortamında olsa da dokümanlar bilgimiz dışında değiştirilmişse, dokümanlara bir şeyler eklenmişse ve silinmişse ya da geçici olarak kaybolduysa ve zarar gördüyse dokümanların bütünlüğü, ulaşılabilirliği ve telafi edilebilirliğine

gölge düşmüş olur. Bu nedenle, Şirketimiz bağımsız denetim dokümanlarına yetkisiz kişilerin erişimini veya bağımsız denetim dokümanlarının kaybını engelleyecek olan kontroller oluşturmuştur.

Denetim çalışma kağıtlarının denetçi raporu tarihinden itibaren 10 yıl saklanması zorunludur.

12.6 İzleme

Şirketimiz, KPMG International denetim ağına tabi olduğundan KPMG International tarafından geliştirilen ve yürürlüğe konulan ISQC 1 (KKS 1)'e uyumlu izleme programlarını uygulamaktadır. Bu kapsamda KPMG denetim ağına tabi bütün üye şirketlerin, ana kalite kontrol politika ve prosedür faaliyetlerinin uygun, yeterli ve verimli bir biçimde işlendiğinin değerlendirmesini kapsayan entegre bir izleme programı vardır. Programlardan elde edilen sonuçlar her üye şirket içerisinde ilgili birimlere ve KPMG International'ın kalite ile ilgili birimlerine iletilir, programlardan çıkarılan genel sonuç ve dersler gözden geçirilir ve bölgesel ve küresel seviyede uygun aksiyon kararları alınır.

İzleme faaliyetimiz Kalite Performans Teftişi (QPR) ve Risk Uyumluluğu Programı (RCP) olmak üzere iki programdan oluşur. Her iki program da KPMG International tarafından geliştirilir ve idare edilir.

Buna ek olarak, tüm üye şirketler üç yıllık bir dönem içerisinde bir kere olmak üzere Küresel Uyumluluk Grubu'nda yer alan ve üye şirketten bağımsız olarak Küresel Kalite ve Risk Yönetimi'ne bağlı inceleme yapmakla görevli kişilerce yapılan bölümler arası Küresel Uyumluluk İncelemesi (GCR) kapsamındadır. Bu programlar KPMG International tarafından tasarlanır ve programlara katılım KPMG International ağına üyeliğin devamı için şarttır.

12.6.1 Kalite Performans Teftişleri (QPR)

Şirketimiz üyesi olduğumuz KPMG International tarafından gerçekleştirilen ve ana amacı kalite kontrol sistemimizin Şirketimizin mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluk sağladığına dair değerlendirme olan ve Kalite Performans Teftiş Programı olarak adlandırılan izleme sürecine tabidir. Bu teftiş sürecinin bir diğer amacı da tespit edilen eksikliklerin sorumlu denetçilerimiz tarafından düzenlenen (ve gerekli durumlarda denetim kalitesini gözden geçiren kişi tarafından değerlendirilen) raporların içinde bulunulan şartlara uygun olduğuna dair makul güvence sağlama konusunda yetersiz olduğuna tam olarak işaret etmeyen durumlar veya sistemik, tekrarlayan veya düzeltici adımların derhâl atılmasını gerektiren diğer önemli eksiklikler olup olmadığını belirlemektir.

QPR Programı, denetim kalitesi ve denetim ekibinin mesleki standartlara, firma politikalarına ve firma prosedürlerine uyumunu takip etme çabalarımızın temelini oluşturur ve Şirketimizin, KPMG International'ın gerekliliklerini ve ISQC 1 ile KKS 1'in ilgili maddelerine uyumun karşıladığından emin olmamızın ana araçlarından biridir. QPR Programı verilen hizmetlerin performansını değerlendirir ve hizmet kalitesini iyileştirme fırsatlarını belirler. Şirketimizde QPR Programının etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak için izleme sürecine ilişkin sorumluluğu üstelenebilecek yeterli ve uygun deneyim

ve yetkiye sahip bir sorumlu denetçi görevlendirilir. Genellikle tüm sorumlu denetçiler üç yıllık dönem içerisinde en az bir defa incelemeye tabi tutulur. İncelemeye seçilen denetim dosyaları denetim ekibine teftiştten bir hafta önce haber verilir. Bazı durumlarda, incelemenin gidişatına göre, sorumlu denetçiye önceden haber verilmeden ikinci bir dosya inceleme programına alınabilir. Düzenleyici kuruluşlar tarafından özel olarak gerçekleştirilen teftiş kapsamında olan denetim dosyaları seçim kriterlerinde dikkate alınabilir.

QPR Programı'ndaki bulgularımız çalışanlara yazılı iletişim araçlarıyla, iç sınıf eğitim araçlarıyla, ve dönemsel toplantılarda sorumlu denetçi, denetçi ve çalışanlara iletilir. Bu alanlar ayrıca müteakip inceleme programlarında da sürekli iyileştirmenin derecesini ölçebilmek amacıyla vurgulanır ve bir sonraki sene bulguların düzeltilip düzeltilmediği kontrol edilir ve KPMG International'a raporlanır.

QPR programı kapsamında seçilen denetim dosyalarının teftişinin sonuçları karara bağlanırken üç derecelendirme kullanılabilir:

- Tatmin Edici - "TE";
- Performansın Geliştirilmesi Gerekli - "PGG";
- Yetersiz - "Y".

"Y" ve "PGG" derecelendirmeleri birlikte TESD (Tatmin Edici Seviyeden Düşük) olarak adlandırılır.

12.6.2 Kalite Performans Teftişleri (QPR)

Tespit edilmiş eksiklikleri ve uygun düzeltici adımlara yönelik tavsiyeleri ilgili sorumlu denetçilere ve diğer ilgili personele bildirilir. Tespit edilmiş eksikliklere yönelik düzeltici adımlara ilişkin tavsiyeler aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını içerir:

- (a) Tek bir denetim veya tek bir personele ilişkin uygun düzeltici adımların atılması,
- (b) Bulguların, eğitim ve mesleki gelişimden sorumlu kişilere iletilmesi,
- (c) Kalite kontrol politika ve prosedürlerinde değişiklik yapılması,
- (ç) Denetim şirketinin politika ve prosedürlerine uygun hareket etmeyenler, özellikle bu davranışı tekrarlayanlar hakkında denetim şirketi tarafından disiplin işlemlerinin uygulanması. Daha sonra bu bildirimler uygun şekilde belgelendirilir.

Şirketimiz sorumlu denetçileri, sınır ötesi ve/veya küresel denetim hesaplarındaki ve bağlı kuruluşlarındaki "tatmin edici" den düşük denetim dereceleri hakkında bilgilendirilirler. Buna ek olarak denetim ağına bağlı diğer üye şirketlerin sorumlu denetçileri; kendi küresel hesaplarına bağlı kuruluşlardan biri, şirketimiz tarafından yapılan QPR Programından "tatmin edici" den düşük değerlendirildiğinde bilgilendirilirler.

Kalite Performansı Teftiş Programı kapsamında ortaya çıkan sonuçların denetimde elde edilen bir çıktının uygunsuz olabileceğini veya denetimin yapılması sırasında önemli prosedürlerin ihmal edildiğini gösterdiği "Y" derecelendirmelerinde, Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı, mesleki

standartlara ve yasal/düzenleyici ortam gerekliliklerine uygunluk sağlamak için yapılması gereken eylemi belirler. Atılması gereken adımlar, yerel politika ve prosedürlerin zorunlu kılınabileceği tüm gerekli işaretleri (Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı, Fonksiyonel Liderlik veya Hizmet Hattı Liderliği, Mesleki Uygulama Bölümü, Danışmanları da kapsayabilir) içerir.

İlk yapılması gereken ilgili sorumlu denetçiye, denetim ekibini ve varsa denetim kalitesini gözden geçiren kişiyi durumdan haberdar etmektir. Prosedürlerin atlandığı haller sistemsel veya genel içerikliyse bilgilendirme şirket genelinde yapılır. Daha sonra bu eksikliklerin etkisi tespit edilir ve bu etkilerin giderilmesi cari dönem içinde gerçekleştirilir. Bazı hallerde hukuki danışmanlık alınması da gerekebilir. Ayrıca alınması gereken tedbirler ilgili Sorumlu Denetçi ve denetim ekibine (ve varsa denetim kalitesini gözden geçiren kişide dahil olmak üzere) ilişkin disiplin prosedürlerini de içerebilir.

12.6.3 Risk Uyumluluk Programı (RCP)

RCP, üye şirketin yıllık, kendi kendini değerlendirme programıdır. RCP'nin amacı, üye şirketin profesyonel hizmetlerin verilmesiyle ilgili olan KPMG International'ın kalite ve risk yönetimi politikaları ve ilgili kanun ve düzenlemeleri kanalıyla oluşturulan kalite kontrol sistemiyle olan uyumluluğunun takip edilmesi, değerlendirilmesi ve belgelendirilmesidir. Program hem bölgesel hem de küresel olarak gözden geçirilir ve takip edilir.

12.6.4 Küresel Uyumluluk İnceleme Programı (GCR)

GCR, üç yıllık bir dönem içerisinde bir kere olmak üzere Küresel Uyumluluk Grubu tarafından yürütülür ve şirketten bağımsız inceleyciler tarafından yapılır. Bu incelemeler önemli yönetim, risk yönetimi, bağımsızlık ve finans süreçlerine (şirketin RCP'sinin sağlıklı bir değerlendirmesini de içerecek şekilde) odaklanır. GCR sürecinde acil veya yakın vadede dikkat gerektiren sorunlar tespit edildiği takdirde, bir takip incelemesi yapılır.

Üç program (QPR, RCP, GCR) da belirlenen sorunlara değinmek için bir zaman çizelgesi de içeren, üye şirket tarafından geliştirilecek eylem planlarına ihtiyaç duyarlar ve performansı iyileştirme amacındaki bu eylemlerde bölgesel ve küresel bazda sürekli iyileştirme amacına uygun bir şekilde, tanımlanan sorunlara hitap edildiğinden emin olmak amacıyla takip edilir.

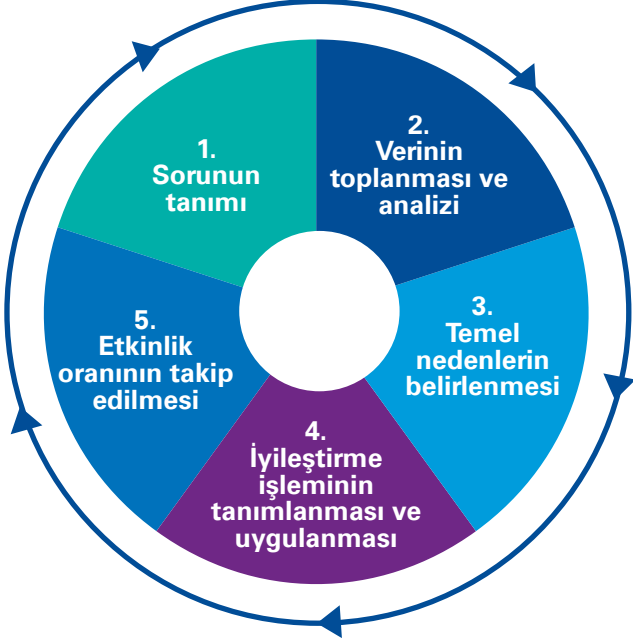
KPMG Kalite ve Risk Yönetimi prosedürlerine göre, tüm izleme prosedürleri (QPR, RCP ve GCR) ve elde edilen sonuçları tüm sorumlu denetçilere ve kıdemli denetçi ve denetçilere her sene sonunda bildirilir. Sistemik ve önemli hatalar ile alınan aksiyonlar ve yeni uygulamalar açıklanır.

12.6.5 Temel Sebep Analizi (RCA)

Şirket olarak, sürekli gelişim ilkemiz kapsamında denetimde kalite sorunlarının tespiti ve tekrarının engellenmesi ve doğru uygulamaların belirlenmesine yardımcı olmak amacıyla temel sebep analizleri yaparız. 2016 ve 2017 yıllarında düzenlenen "Küresel RCA - 5 Adım İlkeleri - Temel Sebep Analizi eğitimine, Şirket bünyesinde Temel Sebep Analizi gerçekleştiren çalışanlar ile bu çalışanları yöneten diğer kişiler katıldı. Söz konusu eğitim, Temel Sebep Analizi için kaynak kullanma,

planlama ve analiz yapma konularıyla ilişkili beceri ve uygulamaları geliştirmeye yönelik ortak bir platform sunmaktadır.

Küresel RCA 5 Adım İlkeleri aşağıdaki gibidir:

Temel Sebep Analizlerini gerçekleştirmek ve tespit edilen kalite sorunlarına yönelik uygun çözüm planlarını bulup geliştirmek üye şirketlerin sorumluluğundadır.

Denetim Bölümü Başkanı, Vergi (Muhasebe ve Mali Müşavirlik Hizmetleri) Bölümü Başkanı ve Danışmanlık Bölümü Başkanı, Temel Sebep Analizi sonucu bulunan eylem planlarını geliştirmek, uygulamak ve bunlarla ilgili çözüm sorumlularını belirlemekle sorumludur. Kalite ve Risk Yönetimi Ortağı ise bu aksiyonların uygulanmasını takip etmekten sorumludur.

12.6.6 Gelişime yönelik tavsiyeler

Küresel düzeyde, KPMG International, GAQIC ve GORMSG aracılığıyla kalite izleme programlarının sonuçlarını inceler, üye şirketin temel neden analizini ve eylem planlarını analiz eder ve gerektiğinde ek aksiyonlar geliştirir.

GAQIC, iç kalite denetimi incelemeleri ile dış denetimler sonucu tespit edilen ve tüm KPMG ağını etkileyebilen sorunları inceler, denetim kalitesi sorunlarını giderme konusunda kaydedilen ilerlemeyi izler ve denetim kalitesi sorunları hakkında GASG'ye tavsiyelerde bulunur.

Var olan küresel iyileştirme planları, kurumsal kültüre ve davranış tarzına uygun ve tutarlı bir denetim ekibi performansı sağlamaya yönelik bütüncül aksiyonları içerir. Ayrıca, bu küresel aksiyonlar, tutarlılık sağlama ve doğru temel hakların ve en iyi uygulamaların tüm KPMG ağı üyeleri ile paylaşılmasını sağlamak amacıyla eğitimleri, araçları ve rehberlik hizmetlerini içerir.

12.6.7 Müşteri geribildirim

Kalitenin iç ve dış olarak gözetimine ek olarak, yönetimden ve yönetimle görevli olanlardan, onlara verdiğimiz hizmetin kalitesi üzerine aktif bir şekilde geribildirim rica ettiğimiz resmi bir programımız vardır. Bu program kapsamında aldığımız geribildirim, resmi bir şekilde şirketimiz ve müşteri hizmet takımları tarafından müşteriye sağladığımız hizmetin seviyesini sürekli bir biçimde öğrenmek ve iyileştirmek amacıyla gözden geçirilir. Müşteri geribildiriminden doğan herhangi acil alınması gereken eylemler de sorumlu denetçi tarafından endişelerimizin zamanında giderildiğinden emin olmak amacıyla takip edilir.

13

Diğer Hususlar

Şirketimiz faaliyetlerini, 1 Ekim 2016 – 30 Eylül 2017 döneminde KGK ve diğer düzenleyici kurumların düzenlemelerine uygun olarak sürdürmüştür.

EK-1 2017 Yılında düzenlenen eğitimler

Düzenlenen Eğitimler	Katılımcı Unvanlar	Eğitim Süresi (Saat)
2017 Baseline	Sorumlu Denetçi -Denetçi- Denetçi Yardımcısı	35
2017 SEC Güncellemeleri	Sorumlu Denetçi -Denetçi- Denetçi Yardımcısı	2
2017 U.S. Denetim Standardları ve ICOFR Güncellemeleri	Sorumlu Denetçi -Denetçi- Denetçi Yardımcısı	4.5
BDS 701 Kilit Denetim Konuları	Sorumlu Denetçi-Denetçi	3
Bilgi Gizliliği Eğitimi	Sorumlu Denetçi - Denetçi - Denetçi Yardımcısı	1
CLARA	Sorumlu Denetçi	8
D&A Pilot Proje Ekip Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	8
Değer Düşüklüğü Testi Eğitimi	Denetçi - Denetçi Yardımcısı	3
Denetçiler İçin Güvence Hizmetleri Standardı Eğitimleri	Sorumlu Denetçi - Denetçi	1
Denetim - Yüksek Seviyede Kontroller	Denetçi Yardımcısı	3
Denetim ve Güvence Hizmetleri Eğitimleri	Denetçi Yardımcısı	24
Denetim Yönetici Çalıştay	Sorumlu Denetçi - Denetçi	8
Denetimde Uzman Kullanımı Eğitimi (Bilgi Teknolojileri - Vergi - Değerleme)	Denetçi Yardımcısı	3
Denetimde Yapılan Çalışma Kağıtlarının Detayı ve İçeriği	Denetçi Yardımcısı	2
Denetimi Etkili Planlama Fonksiyonu	Denetçi Yardımcısı	3
Denetimin Temelleri : Grup Denetimleri - Sözleşme Kurgusu ve Planlamaları - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.3
Denetimin Temelleri : e-Audit'e Hesapların Aktarımı	Denetçi Yardımcısı	1
Denetimin Temelleri : Hesaplamalara Girişi - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.25
Denetimin Temelleri : Hizmet Kuruluşu Kullanımı - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.3
Denetimin Temelleri 1a Eğiticinin Eğitimi	Denetçi	8
Denetimin Temelleri 1a&1b	Denetçi Yardımcısı	40
Denetimin Temelleri 1b Eğiticinin Eğitimi	Denetçi	16
Denetimin Temelleri 2	Denetçi Yardımcısı	2
Denetimin Temelleri 2 Eğiticinin Eğitimi	Denetçi	16
Denetimin Temelleri 3	Denetçi Yardımcısı	16
Denetimin Temelleri 3 Eğiticinin Eğitimi	Denetçi	8
Denetimin Temelleri: Finansal Tablo Analizi - Hazırlık	Denetçi Yardımcısı	1
Denetimin Temelleri: Yevmiye Kayıtları	Denetçi Yardımcısı	1
Denetimin Temelleri: Yönetim Temsil Mektupları	Denetçi Yardımcısı	1
Detaylı TFRS: Modul 4 - Gelir Vergileri-Ertelenen Vergilerin Muhasebeleştirilmesi	Denetçi	1
Detaylı TFRS: Modul 6- İşletme Birleşmelerinde Gelir Vergilerinin Muhasebeleştirilmesi	Denetçi	1.5
Duygusal Zeka	Denetçi Yardımcısı	8
e- Audit Güncellemeleri	Denetçi Yardımcısı	8
e-Audit Güncellemeleri : İşletme Tarafından Üretilen Bilgi ve Kalite Konuları	Denetçi Yardımcısı	8
e-Audit Kullanarak Denetim Çalışmalarının Kısmı Olarak İleriye Taşınması - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.25
Etik ve Bağımsızlık	Sorumlu Denetçi - Denetçi - Denetçi Yardımcısı	8
Etkili Geribildirim ve Koçluk Modul 1 ve 2	Denetçi	16
Finansal Riskten Korunma	Denetçi Yardımcısı	2.5
Fon Yönetimi	Denetçi Yardımcısı	4

EK-1 2017 Yılında düzenlenen eğitimler (Devamı)

Düzenlenen Eğitimler	Katılımcı Unvanlar	Eğitim Süresi (Saat)
Genç Liderler	Sorumlu Denetçi	16
Genel Oryantasyon	Denetçi Yardımcısı	16
Güvenlik Farkındalığı	Sorumlu Denetçi - Denetçi - Denetçi Yardımcısı	1
Harvard Business Makale Çalıştayı	Sorumlu Denetçi -Denetçi- Denetçi Yardımcısı	8
IDEA ve D&A Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	8
İnsan Kaynakları Oryantasyonu	Sorumlu Denetçi - Denetçi - Denetçi Yardımcısı	3
İş Güvenliği ve Sağlığı	Sorumlu Denetçi -Denetçi- Denetçi Yardımcısı	8
İSMMMO Eğitimi	Denetçi	4
ISO 27001	Denetçi	2
Kalite - Zaman Programı Eğitimi	Sorumlu Denetçi - Denetçi - Denetçi Yardımcısı	1
Kalite Risk ve Bağımsızlık Eğitimi	Sorumlu Denetçi	8
Kazanan Liderler Eğitimi	Sorumlu Denetçi	16
KGK Sınavına Hazırlık	Denetçi- Denetçi Yardımcısı	28
Kişilerarası İletişim	Denetçi Yardımcısı	8
Littlerock Opportunity Development Mini Simulasyon - Değerlendirme	Sorumlu Denetçi - Denetçi	0.3
Mesleğe Uygun Davranış Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	1
Mesleki Uygulama Bölümü Eğitimleri	Denetçi	8
Müdürler için Bağımsızlık	Denetçi	3
Müdürlükte İlk Yıl Eğitimi	Denetçi	8
Muhasebe Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	16
Nakit Akış Tablosu Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	3
Örneklem Olarak Seçilmiş Prosedürlerin Sonuçlandırılması - Değerlendirme	Sorumlu Denetçi - Denetçi - Denetçi Yardımcısı	0.45
Parlak Zihinler Yaman Müdürler	Denetçi	40
Performans Gelişimi	Denetçi	6
Raporlama Eğitimi	Denetçi	2
Regülatör ve Standard Güncellemeleri	Sorumlu Denetçi - Denetçi - Denetçi Yardımcısı	8
Sektör Temelli Eğitimler	Sorumlu Denetçi - Denetçi - Denetçi Yardımcısı	8
Sentinel Eğitimi	Denetçi -Denetçi Yardımcısı	8
Sigorta Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	8
SMMM Staj Başlatma Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	32
SMMM Yeterlilik Sınavı Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	32
Spotlight on EQC Partner	Sorumlu Denetçi	1
Spotlight on EQC Reviews	Sorumlu Denetçi	1
Stok Sayım Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	2
Strateji Eğitimi	Sorumlu Denetçi	8
TFRS 9 Ölçüm ve Sınıflandırma	Denetçi	2
TFRS 10	Denetçi	2
TFRS 11	Denetçi	1
TFRS 12	Denetçi	1
TFRS 13: Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü	Denetçi	1
TFRS 13: Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü : Öncelikli Hususlar	Denetçi	1

EK-1 2017 Yılında düzenlenen eğitimler (Devamı)

Düzenlenen Eğitimler	Katılımcı Unvanlar	Eğitim Süresi (Saat)
TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat	Sorumlu Denetçi-Denetçi	3
TFRS 9	Sorumlu Denetçi-Denetçi	3
TFRS 9 Finansal Araçlar	Denetçi	1
TFRS 9 Finansal Tablolara Etkisi	Denetçi	2
TFRS ve VUK Farkları Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	8
TMS 10 - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.5
TMS 2	Denetçi Yardımcısı	2
TMS 20 - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.5
TMS 23 - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.5
TMS 24 - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.5
TMS 29	Denetçi Yardımcısı	1
TMS 34 - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.5
TMS 36: Değer Düşüklüğü : Değer Düşüklüğü için Muhasebe - İskontolu Nakit Akışı kullanarak, Değer Hesaplama	Denetçi	1
TMS 41 - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.5
TMS 7 - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.5
TMS 8 - Değerlendirme	Denetçi Yardımcısı	0.5
UFRS 16 Kiralama İşlemleri : Muhasebe Modelleri	Denetçi	1
UFRS 16 ve UFRS Güncellemeleri	Sorumlu Denetçi-Denetçi	5
Usta Eğitimci Eğitimi	Denetçi	16
Vergi Eğitimi	Denetçi Yardımcısı	24
Vergi Kampı	Denetçi Yardımcısı	16
Yeni Müdür Eğitimi	Denetçi	8
Yeni Müdür Oryantasyonu	Denetçi	16
Yevmiye Kaydı Testi	Denetçi Yardımcısı	3

İstanbul

İş Kuleleri Kule 3 Kat 2-9
34330 Levent İstanbul
T : +90 212 316 6000
F :+90 212 316 60 60

Ankara

The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah.
Ufuk Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2
Kat:13 Çukurambar 06550 Ankara
T : +90 312 491 7231
F : +90 312 491 7131

İzmir

Heris Tower, Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey
Cad. No:55 Kat:21 Alsancak 35210 İzmir
T : +90 232 464 2045
F : +90 232 464 2145

kpmg.com.tr

kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Doğru ve zamanında bilgi sağlamak için çalışmamıza rağmen, bilginin alındığı tarihte doğru olduğu veya gelecekte olmaya devam edeceği garantisizdir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative ("KPMG International") bir İsviçre kuruluşudur. KPMG ağına üye olan bağımsız firmalar, KPMG International'a bağlıdır. KPMG International'ın müşterilere sunduğu herhangi bir hizmet yoktur. Hiçbir üye firmanın KPMG International'ı veya başka üye firmayı, aynı şekilde KPMG International'ın da hiç bir üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı ya da bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur. Tüm hakları saklıdır.

© 2018 KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Tüm hakları saklıdır. Türkiye'de basılmıştır.